20 gr.

20 gr.

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 3 szpalcie (szer. szp. 69 mm) 3.— zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok IV. | Nr. 20.

Kraków, niedziela 25/poniedziałek 26 stycznia 1942.

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję rękopisy będą zwracane autorom jedynie wówczas gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesieczna 4.50 Zł z odnoszeniem do domu. Zł Na prowincji dopłata porta. Konto czekowe: Warszawa 658

Dni grozy w Singapoore

Setki samolotów japońskich bombardują miasto. — Wzrost trudności aprowizacyjnych skutkiem napływu uchodźców.

Tokio, 24 stycznia. **Główna kwatera cesarska komunikuje w piątek o godz. 16.15 czasu japońskiego, że lotnictwo marynarki japońskiej dokonało w dniu 21 stycznia 19-go z rzędu bombardowania Singapooru, przyczem uzyskano następujące rezultaty:**

1) Budynki wojskowe i rządowe w Singapoore zostały trafione bombami, które spowodowały wielki pożar.

2) W porcie Singapoore zatopiono jeden okręt nieprzyjacielski, drugi zaś ciężko uszkodzono

3) Zniszczono lotnisko w Tengah, gdzie spowodowano pożar, lub zniszczono 11 samolotów nieprzyjacielskich wielkiego typu, a jeden „Spitfire" zestrzelono. Po stronie japońskiej zaginął jeden samolot.

Według ostatnich informacyj, przeszło 100 japońskich samolotów brało udział w ataku japońskich samolotów na Singapoore, jaki miał miejsce w ub. środę. Znamiennym dla nasilenia tego nalotu jest fakt, podany w wydanym w Singapoore oficjalnym komunikacie, a stwierdzająłym liczbę zabitych i rannych na przeszło tysiąc osób. W komunikacie tym przyznano się również do pewnych uszkodzeń objektów wojskowych. W ciągu czwartku mieszkańcy twierdzy wyspiarskiej przeżyli znów cztery naloty, w wyniku kórych wybuchło kilka pożarów.

W związku z sytuacją na półwyspie Malajskim, dowódca australijskiego kontyngentu wojskowego miał się wyrazić, że w ciągu dwóch ostatnich dni bieg wypadkcw nie rozwijał się według podjętych plancw, jak donoszą z Singapoore. Generał Beneti niemniej przyznał się, jakoby informacje o „likwidacji" oddziałów japońskich, które wylądowały na zachodniem wybrzeżu, na tyłach wojsk brytyjskich, były przedwczesne.

Japońska agencja prasowa Domei donosi z frontu malajskiego:

Kiedy japońskie siły zbrojne rozgromiły nieprzyjacielskie oddziały w okolicy miejscowości Labis przy głównej linji kolejowej, prowadzącej do Singapoore, leżącej w odległości 50 km. na południowy wschód od Gemas, we środę posunęły się do punktu odległego o 8 km. na południe od Labis, ścigając resztki nieprzyjacielskich oddziałów bojowych przyczem w akcji tej były wspomagane przez inne jednostki, które drogą okrężną podążały w kierunku południowym od Labis do miejscowości Bekol, odległej o 15 km. na południowy wschód od Labis.

Według opowiadań pewnego malajskiego inżyniera, który niedawno towarzyszył uciekinierom brytyjskim z Gemas ku południowi, **ludność Singapoore od wybuchu wojny niemal potraciła się, tak, że dzisiaj na tej małej wyspie żyje około 3 miljony ludzi.**

Najbardziej godnym uwagi — jak donosi „Miajko Szimbun" jest przyrost ilości kobiet i dzieci Możliwość pomieszczenia tej ludności ani w części nie zaspakaja faktycznych potrzeb **Wszystke ważne budynki zostały zaopatrzone w ładunki dynamitu, które mają być wysadzone w powietrze, skoro tylko Japończycy poczną wkraczać do Singapoore** Z tego powodu wśród ludności panują paniczne nastroje. Dołącza się do tego poważny brak środków żywności.

Jak przełamali się Japończycy pod Gemas?

Tokia, 24 stycznia **Dziennik japoński „Jomiuri Szimbun" przynosi opis swego sprawozdawcy wojennego w południowych Malajach, który m. i. był naocznym świadkiem przełamania pod Gemas w dniu 19 stycznia.**

Wśród gradu pocisków udało się pewnej japońskiej jednostce pancernej popołudniu tegoż dnia przeprawić się przez most broniony przeez Anglików. Bezpośrednio potem Anglicy most wysadzili w powietrze, uniemożliwiając w ten sposób przejście dalszym jednostkom pancernym. Odcięta grupa pancerna popadła natychmiast w trudną sytuację, ponieważ wojska angielskie podjeły z miejsca kontratak. Druga jednostka pancerna usiłowała okrężną drogą uderzyć na prawą flankę nieprzyjaciela, kiedy dowódca japoński odniósł ciężką ranę wskutek postrzału w biodro. Pomimo ciężkiej ramy dowódca zachęcał nieustannie swoich żołnierzy do kontynuowania pochodu na wschód, aż wkońcu strzał w głowę położył koniec jego życiu.

W czasie prób ratowania swoich rannych i poległych towarzyszy wielu Japończyków złożyło swe życie w ofierze. Silny ogień dział angielskich został jednak wkrótce zmuszony do milczenia przez baterje posiłków japońskich, które w międzyczasie podsunęły się bliżej. Wkrótce potem linja obronna w Gemas wpadła w ręce japońskie.

Japończycy zbliżają się do Singapoore

Tokio, 24 stycznia. **Według sprawozdań z frontu, nadeszłych w piątek w południe do Tokio, należy już w niedalekiej przyszłości liczyć się z zupełnem załamaniem nieprzyjacielskiego systemu obronnego w sułtanacie Johur wobec faktu, że japońskie siły zbrojne, nadchodzące z trzech kierunków, posuwają się szybkim marszem koncentrycznie na Singapoor.**

Oddziały japońskie, które następują na pięty nieprzyjaciela, cofającego się szosą, prowadzącą do Singapoor, dotarły w piątek przedpołudniem do punktu, oddalonego o 8 km na południe od Labia. Równocześnie jednostki, postępujące wybrzeżem zachodnim półwyspu Malajskiego, zbliżają się z wielu stron do Jongpeng, stanowiącego ośrodek skrzyżowania szos na drodze kołowej w kierunku Singapoor. Wreszcie jednostki trzeciej grupy japońskiej, operujące wzdłuż wschodniego wybrzeża po zajęciu Endau, posuwają się także w kierunku południowym.

Od Sumatry do Nowej Gwinei.

Szeroki zasięg akcji lotnictwa japońskiego.

Tokio, 24 stycznia. **Cesarska kwatera główna zakomunikowała w czwartek wieczorem, że lotnictwo japońskiej marynarki dokonuje z dniem 15 stycznia br. systematycznych i zwycięskich operacyj w rejonie począwszy od północno-zachodniego cyplu Sumatry, poprzez Nową Gwineę, zwalczając nieprzyjacielskie bazy lotnicze na terenie Indyj holenderskich.**

Lotnictwo marynarki japońskiej zaatakowało miejscowość Balik-Papan na wschodniem wybrzeżu wyspy Borneo, miejscowość Palopo na wyspie Celebes, leżącą w północno-zachodniej części zatoki Buni, miejscowość Kendari na południowo-zachodnim cyplu wyspy Celebes, tudzież miejscowość Xolonedale, również na wschodniem wybrzeżu, a mianowicie w zatoce Tomori, w grupie wysp Moluków. Ponadto atakowane były wyspa Ternate i miasto tej samej nazwy, leżące na północnym zachodzie, wreszcie Batian, około 150 kilometrów na południe od poprzednich miejscowości, wkońcu Ambon. Przy tej okazji zestrzelono, względnie zniszczono na ziemi 10 nieprzyjacielskich aparatów, w tej liczbie kilka wodnopłatowców, tudzież zdemolowano objekty lotnicze bombami.

W dniu 19 stycznia lotnictwo japońskie dokonywało dalszych ataków bombowych na ważną wyspę Sebang, leżącą u północno-zachodniego cyplu Sumatry, bombardując port Belewan oraz zatapiając statek handlowy pojemności 2000 ton.

Rabaul zajęty przez Japończyków

Szanghaj, 24 stycznia. **Według doniesienia z Manili, zawiadomił australijski minister wojny Forde australijski gabinet wojenny, kóry w piątek zebrał się na tajne posiedzenie, iż Rabaul wpadło w ręce japońskie.**

Według depeszy z Melbourne australijski minister wojny Forde zakomunikował we czwartek wieczorem, jakoby Rabaul, stolica australijskiego obszaru mandatowego, dawniej należącego do Rzeszy, a leżąca na północnym cyplu Pomeranji, była we czwartek rano dwukrotnie bombardowana przez dwie grupy japońskich samolotów, liczące po 40 aparatów. Od godz 16 czasu lokalnego brak komunikacji iskrowej z Rabaul. Forde nie wyklucza możliwości zniszczenia stacji iskrowej przez japońskie jednostki bojowe w chwili ich wkroczenia, a które zaobserwowano w okolicy. Nie jest również wykluczonem, że miasto zostało ewakuowane.

Według informacji australijskiego ministra lotnictwa, podanej na podstawie rozgłośni radjowej, lotnictwo japońskie miało zniszczyć również stacje iskrowe w miejscowości Bulol w dawnym kraju cesarza Wilhelma, oraz w Salamoa na wyspie Samoa. W obydwu wymienionych miejscowościach zniszczono samoloty na ziemi.

Japończycy na Nowej Gwinei i wyspach Salomona.

Szanghaj, 24 stycznia. **W piątek popołudniu australijski komunikat doniósł o wylądowaniu wojsk japońskich na Nowej Gwinei i wyspach Salomona, potwierdzając tem samem oświadczenie, wydane przez australijskiego wicepremiera Forde'a, który określał fakt wylądowania Japończyków na Nowej Gwinei jako możliwy.**

Nie podano narazie bliższych szczegółów co do miejsc wylądowania oraz siły wojsk japońskich. Mówi się w dalszym ciągu, że japońskie samoloty przeprowadzały w piątek dalekie loty wywiadowcze nad Nową Gwineą i nad wyspami Salomona.

Bitwa na półwyspie Balanga.

Tokio, 24 stycznia. Na temat walk na Filipinach komunikują tu, że wojska japońskie w 8-godzinnej bitwie zupełnie zniszczyły oddziały północno-amerykańskie na półwyspie Balanga w okolicy Muron.

Japończycy posuwają się dalej w kierunku południowym.

Zacięte walki pod Mulmein.

Tokio, 24 stycznia. **„Asahi Szimbun" dowiaduje się z Szanghaju na podstawie ogłoszonego w Rangoonie komunikatu władz brytyjskich, że od dnia 21 stycznia toczy się zacięta bitwa na odcinku Kavala, oddalonym o 30 km na południe od Myawadi. Miejscowość ta leży 56 km. na wschód od Mulmein.**

Mulmein był bombardowany we czwartek rano przez 10 japońskich samolotów bojowych, eskortowanych przez 16 myśliwców, oświadcza urzędowy komunikat brytyjski z Rangoon, zniszczono hangary lotnicze i magazyny.

Z doniesień brytyjskich wynika, że w Londynie panuje olbrzymie zaniepokojenie o los Rangoonu. Stwierdza się tam, że zdobycie stolicy Burmy przez Japończyków nie tylko spowodowałoby odcięcie wszystkich dowozów do Czungkingu przez szosę burmańską, a także zablokowałoby ściąganie posiłków brytyjskich dla Burmy.

Słonie dowożą posiłki dla Japończyków

Szanghaj, 24 stycznia. Zastosowanie słoni, które odgrywały pewną rolę w wojnach w starożytności, nie straciło również na wartości w nowoczesnej wojnie, jak to wynika z doniesienia, nadeszłego tu z Rangoon.

Celem umożliwienia dowozu posiłków **przez pagórkowaty teren, zarośnięty dżungla** i poprzerzynany wielu rzekami i strumieniami w prowincji Tenasserim w dolnej Burmie, Japończycy posłużyli się wielką ilością słoni.

Pogrzeb marszałka v. Reichenau.

Berlin, 24 stycznia. **W Arsenale berlińskim odbył się w piątek w południe pogrzeb państwowy zmarłego wskutek udaru serca generalnego marszałka polnego, Waltera von Reichenau.**

W imieniu Kanclerza Hitlera, który zasłużonego, zarówno w czasie wojny, jak i w czasie pokoju żołnierza uczcił pogrzebem państwowym, przemówienie pośmiertne wygłosił marszałek Rzeszy, Herman Goering, podczas gdy generalny marszałek polny Rundstedt z polecenia Kanclerza Hitlera, jako naczelnego dowódcy armji, wyraził ostatnie pozdrowienie i podziękowanie frontu.

Wielka ilość osobistości, które zjawiły się celem wzięcia udziału w akcie państwowym, jakoteż liczny udział ludności berlińskiej, świadczą o głębokiej czci, jaką Wielkie Niemcy żywią dla Zmarłego. Marszałek Rzeszy Goering złożył u trumny wieniec Kanclerza Hitlera, poczem nastąpiło składanie wieńców marszałka Rzeszy, generalnego marszałka polnego von Brauchitscha i ministra spraw zagranicznych Rzeszy, jakoteż wieńce i kwiaty szeregu dalszych wysokich osobistości.

Generalny marszałek polny von Reichenau złożony został na wieczny spoczynek na cmentarzu Inwalidów

Uruchomienie głównej linji kolejowej na Luzonie.

Tokio, 24 stycznia. Według doniesienia agencji Domei z frontu na wyspie filipińskiej Luzon, połączenie kolejowe na głównej linji w centrum wyspy Luzon, między miejscowościami Darmontie w prowincji La Union nad zatoką Lingayen a Tarlac stolicą prowincji Tarlac zostało ponownie podjęte.

Również połączenie kolejowe między San Fernando w prowincji Pampanga a Manilą będzie uruchomione w najbliższym czasie.

Pośrednictwo Kościoła katolickiego na wyspach filipińskich.

Manila, 24 stycznia. **W dniu 17 stycznia miała miejsce ważna konferencja, w której udział wzięli głównodowodzący wojsk japońskich Sziobara, szef wydziału kościelnego japońskich sił Narusana, arcybiskup Manili Michael O'Doherty i duchowni katoliccy, na której omówiono sprawę przyjaznej współpracy Japonji i Wysp Filipińskich za pośrednictwem duchowieństwa katolickiego.**

Arcybiskup O'Doherty zakomunikował swą zgodę na współdziałanie z armją japońską w wykonaniu tej misji, zapewniając przy tej okazji, że pokój, do którego zdąża Japonja jest pokojem, będącym urzeczywistnieniem naszych życzeń. My duchowni poświęcający się pracy moralnej i duchowej jesteśmy przekonani, że cywilizacja i światowy pokój budowane będą na duchowych fundamentach. Pragniemy współdziałać z armją japońską celem urzeczywistnienia prawdziwego pokoju powszechnego. Po tej wymianie zdań, która toczyła się w serdecznej atmosferze, zebranie zostało zakończone.

Marsz. Keitel opuścił Budapeszt.

Budapeszt, 24 stycznia. **W ub. czwartek zakończył generał marszałek polny Keitel kilkudniowy pobyt na Węgrzech, udając się w drogę powrotną do kraju.**

Przed 25-leciem konsekracji biskupiej Ojca świętego.

Cita del Vaticano, 24 stycznia. **W związku z przypadającym w tym roku 25-letnim jubileuszem konsekracji biskupiej Ojca św., kardynał sekretarz stanu zwrócił się do nuncjuszów apostolskich oraz biskupów na kuli ziemskiej, udzielając im wytycznych co do skromnych ram tej uroczystości.**

Nuncjusz apostolski przy rządzie włoskim w liście do episkopatu włoskiego wspomina o intencji Ojca św., aby uroczystości te były zgodne z duchem chwili. W dniu 13 maja, w którym przypada 25-ta rocznica sakry biskupiej Ojca św. oraz w dniu święta Wniebowstąpienia Pańskiego, Ojciec św. odprawi w bazylice św. Piotra dziękczynne nabożeństwo, udzielające błogosławieństwa papieskiego.

Włoski komunikat wojenny.

Rzym, 23 stycznia. Włoski komunikat wojenny z piątku brzmi następująco:

Główna kwatera włoskich sił zbrojnych komunikuje:

Pod silnym naciskiem naszych i niemieckich zmotoryzowanych jednostek, nieprzyjaciel przyspieszył wczorajszego dnia swój odwrót w **kierunku Agedabji**. W przebiegu operacyj wzięto do niewoli licznych jeńców. Łup wojenny składa się dotychczas z 47 dział, kilkudziesięciu wozów pancernych i wywiadowczych oraz ponad 100 samochodów, które częściowo zostały zniszczone, a częściowo zdobyte. Niemiecko-włoskie lotnictwo, którego przewaga jest zwycięsko wykazywana, wypełnia niezmordowanie swój obowiązek i atakuje z wybitnemi wynikami kolumny samochodowe, zbiorowiska wojsk, składy i nieprzyjacielskie placówki dowodzące. Jeden z naszych samolotów nie powrócił.

Ataki bombowe były również i **na Maltę** intensywnie kontynuowane. Skutecznie zostały trafione samoloty na ziemi, obozy barakowe, jak również wojskowe budynki.

Gubernator Banca d'Italia w Berlinie.

Berlin, 24 stycznia. Na zaproszenie prezydenta niemieckiego banku Rzeszy, ministra gospodarstwa Rzeszy Funka, przybył w piątek w południe na kilkudniową wizytę do stolicy Rzeszy gubernator Banca d'Italia, dr. Vincenzo Azzolini.

Minister gospodarstwa Rzeszy Funk powitał swego gościa na dworcu Anhalckim.

Gubernator Azzolini omówi w czasie swego pobytu w Berlinie z ministrem gospodarstwa Rzeszy i prezydentem Banku Rzeszy Funkiem zagadnienia pieniężne i walutowe oraz wykorzysta sposobność do nawiązania kontaktu z ministrami Rzeszy, zainteresowanymi jego resortem, jak również z miarodajnymi przedstawicielami resortów i kierownikami banków.

Ministrowie australijscy o sytuacji.

Szanghaj, 24 stycznia. Szereg ministrów w czwartkowej wieczornej audycji radjowej dał wyraz poważnym obawom, przejawiającym się w australijskich i nowozelandzkich sferach rządowych zpowodu masowych ataków japońskiego lotnictwa na wyspy Nowej Brytanji (Nowej Pomeranji), Nowej Irlandji (Nowej Meklemburgji) oraz na t. zw. Wyspy Admiralskie.

Premjer Gurtin wyraził się, iż „niebezpieczeństwo wojny odczuwa Australja coraz wyraźniej, coraz bliżej i groźniej niż poprzednio i kto tego niebezpieczeństwa nie zauważył, postradał zmysł wszelkiej rzeczywistości". Minister lotnictwa Drakeford wyraził się, iż „Australja musi się przygotować na najgorsze".

Zamiary sowieckie w sprawie Dardaneli.

Sztokholm, 24 stycznia. Stosunki turecko-sowieckie, które w chwili wybuchu wojny nie układały się zbyt pomyślnie, mają ostatnio ulec wybitnemu pogorszeniu.

W kołach dyplomatycznych Ankary mówi się o tem, jakoby Sowiety miały ponownie czynić wysiłki w kierunku zapewnienia sobie Dardaneli i Bosforu kosztem Turcji.

Informacja powyższa miała wyjść od Mac Murraya, b. ambasadora Stanów Zjednoczonych w Ankarze, w rozmowie z przedstawicielem dziennika „Baltimore Sun".

Nowy ambasador Stanów Zjedn. nie pojedzie do Moskwy.

Sztokholm, 24 stycznia. General-major James Buns został mianowany przez Roosevelta ambasadorem Stanów Zjednoczonych w Rosji Sowieckiej. Ostatni rozwój sytuacji wojennej spowodował jednak rząd Stanów Zjednoczonych, że zrezygnowano z wysłania nowego ambasadora do Rosji.

James Buns jest wicedyrektorem komitetu pomocy dla Anglji. W myśl odpowiedniego zarządzenia Prezydenta Stanów Zjednoczonych, zatrzyma on w dalszym ciągu ten urząd, ponieważ na tem stanowisku będzie mógł więcej dokonać, niż w Rosji sowieckiej.

49 ofiar katastrofy górniczej w St. Etienne.

Vichy, 24 stycznia. Akcja ratunkowa prowadzona w podziemiach kopalni węgla la Cheme w St. Etienne doprowadziła we czwartek wieczorem do wydobycia zwłok 49 górników, którzy padli ofiarą katastrofalnej eksplozji gazów ziemnych.

Kolumny ratownicze przedostały się w ciągu dnia do tego miejsca, gdzie wskutek wybuchu zwaliły się masy węgla, odcinając górnikom drogę powrotną. W tem miejscu masy węgla zasypały sztolnię na przestrzeni około 150 metrów.

W Stanach Zjednocz. utworzono pierwszą dywizję murzyńską.

Sztokholm, 24 stycznia. Jak podaje Reuter z Waszyngtonu, oświadczył sekretarz wojny Stimson, iż utworzono w Stanach Zjednoczonych pierwszy dywizjon składający się w zupełności z murzynów, jak również jednej eskadry myśliwskiej wraz z pilotami-murzynami.

Na Wschodzie w dalszym ciągu zacięte walki.

W Afryce północnej pościg za pobitym nieprzyjacielem.

Z głównej kwatery Wodza, 23 stycznia: Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje:

Na Wschodzie w dalszym ciągu zacięte walki.

Podczas kontrataku na środkowym odcinku frontu zadano nieprzyjacielowi znowu wysokie krwawe straty. 35 dział, jak również liczna ciężka broń, wpadły w nasze ręce.

Na obszarze morskim dookoła Anglji samoloty bojowe uszkodziły przez zrzucenie bomb jeden większy frachtowiec. Nocne ataki lotnictwa kierowane były na porty i wojskowe urządzenia w Anglji południowej i południowo-wschodniej.

W Afryce północnej niemiecko-włoskie wojska natarły na pobitego nieprzyjaciela. Dotychczas zdobyto, względnie zniszczono 10 wozów pancernych, 46 dział i ponad 100 samochodów. Formacje niemieckiego i włoskiego lotnictwa zadały odrzuconym w rejonie na południe od Agedabji wojskom brytyjskim nowe ciężkie straty.

Na Malcie za dnia i w nocy były bombardowane bazy lotnicze i morskie przez niemieckie samoloty bojowe.

Brytyjskie bombowce zrzuciły ostatniej nocy na kilka miejscowości Niemiec zachodnich, m. in. na dzielnice mieszkaniowe i publiczne budynki w Münster, bomby kruszące i zapalające. Jednostki marynarki wojennej zestrzeliły trzy brytyjskie bombowce.

Bezskuteczne ataki bolszewików na północnym odcinku frontu.

Berlin, 24 stycznia. Na północnym odcinku frontu wschodniego wznowiły się ponownie w dniu 21 stycznia walki o nasyp kolejowy, broniony przez wojska niemieckie. Ponowne ataki bolszewickie odparto równie krwawo, jak i ataki nieprzyjaciela z dnia poprzedniego.

W czasie od 16 do 20 stycznia powtarzające się ataki bolszewików załamywały się w silnym ogniu obrony niemieckiej. Na tym odcinku naliczono do dnia 20 stycznia 1.900 poległych bolszewików oraz 14 zniszczonych pancernych wozów bojowych.

W tym samym rejonie wtargnął przedwczoraj niemiecki patrol bojowy wraz z kilkoma oddziałami piechoty do linij nieprzyjacielskich. Przy 30-stopniowym mrozie oraz niepogodzie piechota niemiecka pokonała trudności terenowe, wdzierając się następnie do czterech bunkrów nieprzyjacielskich. Po zdobyciu pewnej ilości lekkiej i ciężkiej broni piechoty nieprzyjaciela wysadzono w powietrze ziemianki bolszewickie i ich urządzenia fortyfikacyjne.

W ciągu ostatnich dni kilkakrotnie niemieckie samoloty bojowe bombardowały linje kolejowe, prowadzące na teren walk, a używane przez bolszewików celem transportu wojsk, amunicji i prowiantów. W dniu wczorajszym w kilku miejscach nie tylko uszkodzono tory, lecz ponadto trafiono celnemi bombami szereg pociągów transportowych.

Odparcie ataków sowieckich pod Kurskiem.

Berlin, 24 stycznia. W dniu 20 stycznia bolszewicy atakowali w rejonie bojowym na południowy wschód od Kurka licznemi falami uporczywie w wielu punktach linje niemieckie.

Mimo, iż silny mróz niezwykle utrudniał obronę, wojska niemieckie na wszystkich punktach rozbiły ataki nieprzyjaciela. Kolejne fale nacierających bolszewików załamywały się w niemieckim ogniu obronnym, tak że w końcu musieli oni zrezygnować ze swych prób wtargnięcia do linij niemieckich. Nieprzyjaciel był zmuszony cofnąć się pozostawiając licznych zabitych na polu walki.

Premjer Tojo przed Izbą poselską

Tokio, 24 stycznia. Premjer Tojo wygłosił w piątek przemówienie na plenarnem posiedzeniu izby poselskiej, przyczem wyraził swoje silne przekonanie, że Japonja wyjdzie jako zwycięzca z wojny o Wielką Azję.

„Jak długo posiadamy mężów, wyszkolonych w tradycjach naszej 3000-letniej historji, tak długo nie zostaniemy pokonani przez Stany Zjednoczone, które opierają swoje nadzieje na sile materjalnej, ponieważ w ostatecznym wypadku wojny wywalczane są przecież przez silnych mężów".

Na zapytanie w sprawie stanowiska premjera co do wydatkowania olbrzymich sum na cele zbrojeniowe w Stanach Zjedn., Tojo odpowiedział: „Znane mi są częste orędzia Roosevelta do kongresu i jego astronomiczne cyfry, jednak nie żywię z tego powodu żadnych obaw, ponieważ wojny nie wygrywa się ostatecznie pieniądzmi".

Tojo wyraził swoje mocne przekonanie, że Japonja zwycięży, ponieważ rozporządza trzema czynnikami niezbędnemi do zwycięstwa: po pierwsze odpowiedniemi ludźmi, po drugie wyszkoleniem po trzecie materjałami koniecznemi do prowadzenia wojny. Wkońcu premjer oświadczył: „Takie są powody, dla których nie boję się Ameryki, jakkolwiek nie lekceważę bynajmniej olbrzymich wydatków wojennych, jakich żąda prezydent w swojem orędziu".

Fiński komunikat wojenny.

Helsinki, 24 stycznia. Fiński komunikat wojenny z 22 stycznia brzmi następująco:

Na przesmyku karelskim i Aunus w dalszym ciągu obustronny przeszkadzający ogień artylerji i piechoty. Nasza artylerja uzyskała celne trafienia w nieprzyjacielskie gniazda artyleryjskie i karabinów maszynowych oraz w pozycje schronne. Nieprzyjacielskie oddziały szperaczy usiłujące zbliżyć się do naszych pozycyj, zostały rozproszone.

Front wschodni: Na południu frontu wschodniego udało się nieprzyjacielowi przez pewnym rzasem osiągnąć zyski terenowe. Został on jednak natychmiast izolowany, a nasze wojska po zaciętych walkach zdobyły z powrotem utracony teren. W czasie tej akcji większa część jednego nieprzyjacielskiego pułku, który bronił się zacięcie, została zniszczona. Na obszarze kilku kilometrów kwadratowych naliczono 1.861 poległych bolszewików, nadto zdobyto 7 dział przeciwpancernych, 8 granatników, kilka tuzinów automatycznej broni piechoty, przeszło 1.000 karabinów ręcznych i innej broni. Własne straty są nieznaczne. W kilku innych punktach odparto ataki nieprzyjacielskie, przyczem poniósł on wielkie straty w ludziach.

W północnej części frontu w dalszym ciągu obustronna działalność oddziałów szperaczy. Dość wielki odział nieprzyjacielskich szperaczy dostał się na jedno z naszych pól minowych przyczem pewna jego część uległa zniszczeniu, zaś reszta uciekła.

Lotnictwo. Działalność lotnictwa była ograniczona wskutek złych warunków atmosferycznych. Nasze siły powietrzne skutecznie bombardowały i ostrzeliwały nieprzyjacielskie materjały zmagazynowane pod golem niebem oraz kolumny samochodowe. Również obrzucono w dalszym ciągu bombami kolej murmańską.

Nowy rumuński minister obrony.

Bukareszt, 24 stycznia. Dotychczasowy podsekretarz stanu dla spraw wojsk lądowych generał dywizji G. Pantazi został mianowany ministrem obrony krajowej. Ministerstwo to było prowadzone tymczasowo przez marszałka Antonescu po ustąpieniu obecnego szefa sztabu generalnego gen. Jacobici. Już jednak ostatnio gen. Pantazi prowadził sprawy ministerstwa

Pomnik marsz. Mannerheima w Helsinkach.

Helsinki, 24 stycznia. Zarząd miejski w Helsinkach postawił do dyspozycji plac przed budynkiem parlamentu fińskiego, celem wzniesienia tamże pomnika marszałka Mannerheima, naczelnego dowódcy fińskiej armji. Pomnik marsz. Mannerheima ma przedstawiać tego wybitnego wodza na koniu.

W sprawie misji Sir Charles Wilsona.

Sztokholm, 24 stycznia. W związku z obszernem sprawozdaniem na temat podróży Churchilla, donosi londyński korespondent gazety „Stockholm Tidningen", iż angielska opinja publiczna zwróciła uwagę na fakt, że Churchillowi towarzyszył lekarz angielski sir Charles Wilson.

Dotychczas niewiadomo, czy towarzyszył on Churchillowi poto, aby czuwać nad jego stanem zdrowia, czy też brał on udział w dyskusjach waszyngtońskich, jeżeli chodzi o sprawy zdrowotne, związane z obecną wojną.

Rozwój Bratysławy.

Bratysława, 24 stycznia. W związku z zakrojonym na wielką skalę twórczym programem rządu słowackiego, ulegnie rozbudowie również stolica kraju i temsamem przybierze nowoczesne oblicze. Niezależnie od budowy gmachu ministerstwa spraw zagranicznych, powstanie nowy gmach ministerstwa robót publicznych oraz budynki przeznaczone na pomieszczenie innych ministerstw i szeregu urzędów centralnych.

Na terenie góry zamkowej w Bratysławie wzniesiona zostanie dzielnica uniwersytecka, przyczem rozpisano konkurs na projekt budowy tej dzielnicy. Przy tej okazji rozpatrywane jest zagadnienie zniesienia, względnie odbudowania ruin zamkowych, symbolu Bratysławy, przyczem i w tej sprawie rozstrzygnąć ma konkurs architektoniczny.

Dr. Wächter gubernatorem okręgu Galicja.

Kraków, 24 stycznia. Generalny Gubernator odwołał dotychczasowego gubernatora okręgu Galicji, dra Lascha, mianując w jego miejsce gubernatorem okręgu Galicji dotychczasowego gubernatora okręgu Kraków, dr. Wächtera.

Funkcje gubernatora okręgu Kraków aż do odwołania spełniać będzie szef urzędu tego okręgu radca ministerjalny, Wolsegger.

W kilku wierszach.

Ojciec św. Pius XII przyjął na prywatnej audjencji 80 żołnierzy, którzy w czasie ostatnich działań wojennych odnieśli rany. Żołnierzom tym towarzyszyły siostry Czerwonego Krzyża.

*

Wielkie zebranie narodowe w Turcji uchwaliło we środę projekt ustawy o przedłużeniu obowiązkowej służby wojskowej na przeciąg 3-ch lat.

*

Znany badacz szwedzki hr. Erik von Rosen domaga się w jednym z artykułów, zamieszczonym w „Svenska Dagbladet" natychmiastowego zakazu propagowania idei komunistycznej w Szwecji, krytykując stanowisko rządu szwedzkiego oraz jego członków socjal-demokratycznych wobec komunistów.

*

W wyniku konferencji pomiędzy posłem chorwackim w Słowacji a burmistrzem m. Bratysławy wypracowano plan, w myśl którego dzieci chorwackie potrzebujące wypoczynku będą wysyłane w Tatry. Ponadto konferencja dotyczyła opieki nad młodzieżą i zagadnień społecznych.

KRONIKA

STYCZEŃ
24
Sobota

Dziś: Tymoteusza bp. m.
Jutro: Nawr. św. Pawła

*

Dziś obowiązuje zaciemnienie od g. 17.20 do 8.20

Pierwszy kongres kierowników rolnych w Gener. Gubernatorstwie

Zakopane, 24 stycznia. W tych dniach odbył się w Zakopanem pierwszy kongres kierowników rolnictwa Gen. Gub.

Podczas tego kongresu kierownik Głównego Wydziału Wyżywienia i Rolnictwa przy Rządzie Generalnego Gubernaorstwa uroczyście powitał ponad 300 uczestników, a to kierowników wydziałów, referentów i agronomów powiatowych. Kongres ten miał za zadanie udzielić wskazowek w dalszej pracy wszystkim kierującym życiem rolniczem w Gen. Gub., a równocześnie zapoznać tych ludzi ze sobą.

Wykładowcami na tym kongresie, którego ważność podkreślała obecność sekretarza stanu Dr. Boepple, byli pierwszorzędni praktycy i wykładowcy, którzy wygłosili szereg referatów ściśle związanych z gospodarką w Gen. Gub., dając przytem pewne wytyczne na przyszłość.

Między innemi zastępca kierownika Głównego Wydziału Wyżywienia i Rolnictwa Walter Albert poruszył w swym referacie i zobrazował dotychczasową działalność w dziedzinie wyżywienia i rolnictwa rozwijającą się pod hasłem „zwiększenie produkcji".

Program inwestycyjny kolei wschod.

Kraków, 24 stycznia. **Według opracowanego ostatnio przez Kolej Wschodnią planu inwestycyjnego powiększenia taboru na rok 1942, przewidziany jest zakup nowego taboru kolejowego na sumę 100 miljonów złotych.**

Wykonanie tego programu wpłynie odżywczo na całokształt życia gospodarczego Generalnego Gubernatorstwa, tembardziej, iż zamówienia w miarę możności oddane być mają w granicach Generalnego Gubernatorstwa.

Import znaczków poczt. w Generalnem Gubernatorstwie.

Kraków, 24 stycznia. W odchyleniu od obowiązującego w Rzeszy od 1 czerwca 1940 r. ogólnego zakazu przywozu — wywozu znaczków pocztowych, dopuszczony jest w obrocie z Generalnem Gubernatorstwem import i eksport znaczków bez specjalnego zezwolenia, z wyjątkiem obiegowych, nieużywanych znaczków w Rzeszy.

Do uskutecznienia zapłaty natomiast za importowane znaczki niezbędne jest zezwolenie dewizowe.

Nowe szpitale epidemiczne.

Miechów, 24 stycznia. **Powiatowe władze Sanitarno-Porządkowe w Miechowie przystąpiły do uruchomienia szpitali epidemicznych w Słomnikach i Brzesku Nowem w celu skutecznego zwalczania epidemji tyfusu plamistego na terenie powiatu.**

Szpitale w tych miejscowościach przyjmować będą również chorych z dalszych okolic.

Poszukiwanie zaginionego chłopca.

Kraków, 24 stycznia. **Ponieważ dotychczasowe poszukiwania za zaginionym przed kilkoma miesiącami 14-letnim Antonim Koppem nie dały rezultatu, przeto zrozpaczeni rodzice jeszcze raz apelują do wszystkich, którzyby wiedzieli o losach zaginionego, aby zawiadomili ich pod adresem: J. Kopp, Kraków, Stachowicza 15, lub najbliższy posterunek policji polskiej względnie niemieckiej.**

Rysopis zaginionego: wzrost niski, szczupły, blondyn, ubrany w granatową czapkę narciarską, płaszcz granatowy, niebieskie długie spodnie.

STAN WODY WYNOSIŁ W DNIU 24 STYCZNIA: na Wiśle w Krakowie 248, lód grubości 40 cm, temperatura minus 14, w Szczucinie 330, lód grubości 36 cm, temperatura minus 13; w Sandomierzu 302, lód grubości 37 cm, temperatura minus 14, w Zawichoście 420, lód grubości 22 cm. Na Dunajcu w Nowym Sączu 259, lód grubości 32 cm, temperatura minus 12, na Sanie w Przemyślu 200, lód grubości 40 cm, temperatura minus 14.

Aryzacja handlu w Bochni.

Kraków, 23 stycznia. W Bochni, jednem z większych miast okręgu krakowskiego, liczącem 22.000 mieszkańców dokonał Starosta Powiatowy w obecności przedstawiciela Rządu Generalnego Gubernatorstwa otwarcia dwóch nowych sklepów niemieckich oraz polskiego sklepu żelaznego.

Na terenie tegoż miasta przed wojną większość sklepów znajdowała się w rękach żydowskich. W związku z przeprowadzoną w roku 1941 aryzacją handlu, około 130 sklepów żydowskich zamknięto, a na miejscu ich powstało 80 nowoczesnych sklepów, pozostających w większości w rękach polskich. Odżydzenie handlu spotkało się wśród miejscowej ludności z pełnem uznaniem.

Z rubryki codziennych wypadków.

Nowe ofiary ślizgawicy.

(fem) Administracje i dozorcy domów zaniedbują w dalszym ciągu obowiązku posypywania piaskiem czy popiołem chodników, dlatego też zdarzają się ciągle jeszcze wypadki połamania nóg czy rąk u przechodniów.

I tak Marja Waligóra, przechodząc w piątek przez ulicę Wjazdową, poślizgnęła się i złamała sobie lewą nogę. Przewieziono ją do szpitala Ubezpieczalni Społecznej.

Ziąbek Jacek, liczący lat 10, zamieszkały przy ulicy Wrocławskiej 60, potknął się na ślizgawce i złamał sobie lewą nogę. Po założeniu opatrunku przewieziono go do szpitala Ubezpieczalni Społecznej.

Wypadki na jezdni.

(fem) Mieszkaniec Batowic, Zbroja Andrzej, lat 44, potrącony został przez tramwaj, wskutek czego doznał on ran ciętych głowy.

20-letnia Skórzanka Janina z Zębocin potrącona została przez samochód, doznając ogólnych kontuzji.

Poparzenia.

Bierek Ludwik, lat 25, kolejarz, zamieszkały w Rybnowie koło Skawiny, doznał poparzenia II stopnia klatki piersiowej. Przewieziono go na oddział chorób skórnych.

5-letnia dziewczynka Perl Irena, zamieszkała przy ulicy Stradom 11, zapaliła sobie sukienkę od rozpalonego piecyka, naskutek czego doznała oparzeń II stopnia. W stanie bardzo ciężkim przewieziono ją do szpitala.

Kronika żałobna.

(Y) **Kraków,** 24 stycznia. W ostatnich dniach zmarli w Krakowie: **Władysław Bisztyga,** lat 29, technik budowlany; **Franciszek Mucha,** lat 38, krawiec; **Wiktorja Podolska,** lat 67, robotnica; **Ludwika Zimowa,** wdowa; **Franciszka Łaputkiewicz,** lat 66; **Wojciech Bożek,** lat 42; **Dr. Juljan Rajtar,** lat 49, adwokat w Zakopanem, obyw. m. Krakowa; **Jan Szczupał,** lat 67, emeryt kolejowy; z Dęboszów **Zofja Dagórska,** lat 40, pracownica Monopolu Tytoniowego; **Tomasz Wiecheć,** lat 73, obywatel m. Krakowa; **Włodzimierz Tarnawiecki,** lat 68, kupiec; **Anna Zasada,** lat 69, wdowa; z Lutyńskich **Kazimierza Bulagowa,** lat 49, żona lekarzrza; z Pauków **Anna Homowa,** lat 51, wdowa po kierowniku parowozowni.

NAJBLIŻSZE KONCERTY. W sobotę 24 stycznia o godzinie 18-ej w kawiarni „Pani" śpiewa baryton Czesław Kozak, akompanjuje Jerzy Gaczek, jazzowe utwory fortepianowe wykona K. Colonna-Walewski. O godzinie 19-ej w sali Domu Plastyków koncert znanej mezzosopranistki Sławy Makowskiej, akompanjuje Ewa Wernikówna. W niedzielę 25 stycznia o godzinie 12 w kawiarni „Pani" koncert Karoliny Safri (sopran) i Józefa Prządy (tenor).

Kącik filatelistyczny.

Znaczki fałszywe i prawdziwe.

Kraków, 24 stycznia.

Na reprodukcji po lewej stronie widzimy trzy znaczki fałszywe, po prawej zaś stronie umieściliśmy prawdziwe egzemplarze. Objaśniamy, że są to znaczki cesarstwa austrjackiego (Nr. 1.) z roku 1850 — Nowej Funlandji (Nr. 16) z r. 1866 oraz Luksemburgu (Nr. 23) z r. 1865.

Znaczek Nowej Funlandji, po prawej stronie, jest tylko tanią odmianą „przekłuwaną" zamiast ząbkowanej, prawdziwego znaczka, gdyż nie dysponujemy bardzo drogim okazem kosztującym 125 zł. Wartość zamieszczonego znaczka austrjackiego wynosi 35 zł., Luksemburgu natomiast 25 zł.

Znaczki fałszywe nie posiadają żadnej wartości i tylko znawcy nabywają je chętnie, płacąc po kilkadziesiąt groszy za sztukę, by zdobyć **materjał porównawczy.** Zbieracz natomiast, który umieszcza w swym zbiorze sztuki podrobione, obniża tylko niesłychanie poziom całości, gdyż każdemu nasunie się podejrzenie, że wiele innych sztuk, co do których zachodzi wątpliwość, okaże się także falsyfikatami.

Powtarzamy raz jeszcze **definicję znaczka fałszywego:** jest nim okaz, którego jakakolwiek część istotna została wykonana inaczej lub z innego materjału i przez nieuprawnioną osobę, aniżeli zwykłe znaczki, które służyły do obiegu. Mówimy w tym wypadku o **falsyfikatach na szkodę zbieraczy,** ponieważ **znaczki podrobione na szkodę poczty** i które posłużyły do opłacenia przesyłek, mają swą **wartość filatelistyczną.** Nie potrzeba też chyba bliżej wyjaśniać, że **podrabia się te znaczki na szkodę zbieraczy,** które posiadają większą cenę „indywidualną"! ci zaś fałszerze, którzy chcieli narazić pocztę na straty — „fabrykowali" łatwe do pozbycia najpospolitsze wartości.

Po czem **poznać falsyfikat** — to zagadnienie, które nęka stale każdego zbieracza. Rozpoznanie przychodzi z pewną łatwością wtedy, gdy możemy porównać szereg egzemplarzy, bez tego jednak najdoświadczeńszy filatelista narażony jest **na niebezpieczeństwo.** Zwłaszcza, że katalog **Michla nie zawsze** podaje ostrzeżenia, jak n. p. w tym wypadku nie oznacza **istnienia fałszywych Austrji i Nowej Funlandji.** Na naszej reprodukcji widzimy t. zw. **stuprocentowe falsyfikaty,** albowiem papier, druk, farba, ząbkowanie, względnie przekłuwanie, czy **nawet stempel są fałszywe.** — Daleko trudniej natomiast stwierdzić fałszerstwo, gdy tylko wyząbkowano prawdziwy cięty egzemplarz lub też **zaopatrzono dobry znaczek przedrukiem.**

Dla przykładu podajemy, **że fałszywy austrjacki znaczek odróżnia się zalanym, niewyraźnym drukiem oraz barwą** (cytrynową), Nowa Funlandja ząbkowana jest „14" zamiast „12", ma **gruby papier zamiast cienkiego,** jakoteż **fantazyjny stempel.** Najbardziej łudzące jest podobieństwo obu egzemplarzy Luksemburgu, tak że dopiero porównanie daje pozytywny wynik przy badaniu. Otóż zasadniczą różnicą **są drobniutkie,** przerywane kreseczki tworzące otok znaczka, które przy prawdziwej sztuce mają najwyżej po pół, przy fałszywej czasem aż (!!) milimetr długości. Pozatem **cały rysunek fałszerstw wykonano niezwykle precyzyjnie,** tak, że jeszcze tylko matowa tonacja fabry budzić może podejrzenie.

Dużo zbieraczy nie ma **na to czasu, aby badać tak** drobiazgowo każdy szczegół i woli, nabywając, wzgl. sprzedając znaczek lub zbiór poinformować się u fachowca o jego wartości. **W każdem też większem** mieście istnieją **zaprzysiężeni sądowo rzeczoznawcy,** którzy na podstawie długoletniego doświadczenia oraz własnego bogatego materjału porównawczego potrafią udzielić wszelkich informacyj.

Wiele osób, które drogą dziedzictwa **lub nawet** przypadku weszło w posiadanie zbiorów, nie umie ich spieniężyć, względnie presumując fałszywość znaczków, pozbywa je za bezcen. Udając **się jednak** do fachowca **zyskuje się za niewielką opłatą tę pewność,** że albo ulokuje się dobrze kapitał nabywając coś naprawdę wartościowego, względnie otrzymuje się informacje, jak spieniężyć posiadane „skarby".

— ja —

Kara śmierci na młodocianego złoczyńcę.

Piotrków, 20 stycznia. Niemiecki Sąd Specjalny w Piotrkowie skazał na karę śmierci 22-letniego Zygmunta Klicka z Koluszek za rozbój na drogach i opór władzy.

Skazany zatrzymał pewnego wieczoru na drodze między Nowemi Chrustami a Będziszowem 32-letnią kobietę i podając się za agenta tajnej policji, przeszukał jej torebkę. Niezadowolony z wyniku, przeprowadził rewizję, w czasie której wpadło mu w ręce 80 złotych. Wkońcu powalił on napadniętą kobietę na ziemię i zniewolił, a następnie odjechał na rowerze w niewiadomym kierunku. Złoczyńca, mimo swego młodocianego wieku, był już wielokrotnie karany.

Ciągnienie loterji liczbowej.

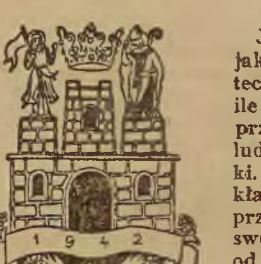
Kraków, 24 stycznia. **Urzędowe wyniki ciągnienia loterji liczbowej z dnia 24 stycznia przedstawiają się następująco:**

Pierwsze wywołanie: **53,**
Drugie wywołanie: **79,**
Trzecie wywołanie: **45,**
Czwarte wywołanie: **84,**
Piąte wywołanie: **72.**

Następne ciągnienie odbędzie się w sobotę, 31 stycznia.

Na krakowskim bruku.

Regeneracja miasta.

Kraków, 24 stycznia.

Jest rzeczą ciekawą, jak powoli zmienia się technika mieszkania i ile potrzeba czasu, aby przyswoić siedzibom ludzkim nowe wynalazki. Dzisiejsze naprzykład kaloryfery, które przecież znane są w swojej obecnej postaci od lat przeszło 30, znajdują się stosunkowo w niewielu domach. Okazuje się, że większość **domów w każdem mieście pochodzi z dawnych czasów** i, że miasta bardzo właściwie wolno regenerują się nowemi domami, chyba, że powstają jako nowe osady lub też przeszły jakąś katastrofę, jak trzęsienie ziemi, bombardowanie i t.p., i nanowo muszą być odbudowywane.

W takiem też położeniu jest Kraków. Całe miasto w obrębie Plant posiada do dziś dnia pięć szóstych starych domów, z których może dwie szóste pochodzą z XIV do XVI wieku, reszta zaś z XVII lub XVIII, a mały stosunkowo procent z wieku XIX lub XX. Ciekawem byłoby sprawdzić te przypuszczenia opierające się na ważnej bądź co bądź wizji lokalnej szczegółowo i ustalenia na tej podstawie **obrazu rozwoju miasta.**

Co uderza nas w tych starych domach, w obrębie murów obronnych Krakowa? Przedewszystkiem **wąskość fasady** — mówimy tutaj o domach najstarszych, to jest do XVII wieku. Następnie zauważamy również jako cechę charakterystyczną, że schody są tam zazwyczaj bardzo strome i niewygodne. Oczywiście, że sklepienie sufitów jest tutaj jedną z zasadniczych cech. Trudniej już zorjentować się co do rozłożenia pokoi, gdyż przechodziły one przez tyle wieków przeróżne przebudówki i zmiany, że nie przypominają pierwotnego stanu.

Nie należy oczywiście sądzić, aby stary Kraków np. w wieku XVI był, — sądząc według naszych dzisiejszych poglądów — miastem uroczem. Przedewszystkiem dawały się dotkliwie we znaki **egipskie ciemności, panujące na ulicach** i nie rozproszone żadnem światłem, służącem ogółowi. Wprawdzie z za szybek ze szkła, zresztą grubych i nie bardzo przepuszczających światło, sączyło się ono skąpo na ulice, ale nie rozwiązywało to samej sprawy. Wszak oświetlenie uliczne zjawia się dopiero w XVIII wieku i to oczywiście bardzo niedostateczne, a dopiero w końcu tego wieku obraduje komisja „boni ordinis" w Warszawie nad tem zagadnieniem. W związku z temi ciemnościami zauważamy na niektórych domach krakowskich, np. na ulicy św. Jana, Florjańskiej i innych, kamienne występy przy bramie, zaopatrzone w jakieś **tajemnicze otwory.** Były to jakby gaśniki dla pochodni, które wtedy noszono przed wybitniejszymi i zamożniejszymi przechodniami, mało bowiem kto, o ile posiadał służbę, wychodził bez jej asysty, potrzebując jej do niesienia tych ówczesnych „lamp".

Fatalne były również warunki techniczne samej ulicy: nie było oczywiście bruków, o których **pomyślano wprawdzie w roku 1331** w Pradze po raz **pierwszy,** co jednak nie znaczy, aby one prędko **rozpowszechniły** się i w innych miastach. Zazwyczaj kładziono poprostu **drewniane chodniki w postaci dyli,** rzucanych przez całą długość ulicy albo też na pewnych częściach, z jednej strony ulicy na drugą, budowano rodzaj mostów. Było to o tyle konieczne, że w czasie deszczu czy zimy **cała ulica przedstawiała jedno wielkie bajoro,** w którem nawet konie mogły ugrzęznąć, a cóż dopiero pieszy przechodzień lub też nieporadna kolasa. Wobec tego, że nie było oczywiście kanalizacji, wylewano wszystkie pomyje i wyrzucano odpadki kuchenne wprost na ulicę, co nie musiało przyczyniać się do wonności miasta.

Stare domy krakowskie, jakie dzisiaj jeszcze możemy obserwować, składały się przedewszystkiem z trzech niejako części, to jest frontu, podwórza i oficyn. Ubikacje w każdym domu dzielą się na izby posiadające piec, następnie na pokoje nieogrzewane, wkońcu na kuchnie, które zawsze wychodziły na podwórze, z komórek na węgiel i łazienki, nie mówiąc już o dyskretnych pokoikach określanych dwoma zerami. Parter domu przeznaczony był na sklepy, warsztaty, kantory i magazyny, pod niemi zaś znajdowały się sklepione piwnice. Parter z górnemi ubikacjami łączą zwykle kręte schody, prowadzące do rodzaju hall'u, z którego wychodzą drzwi do różnych pokoi. Większe domy posiadały podjazd, prowadzący na podwórze. Bardzo często na podwórzu stały zabudowania gospodarcze, zawierające w sobie małą obórkę, małą stajnię, skład siana czy słomy. Każdy przecież prawie dom był w owych czasach niejako gospodarstwem potrzebującem do różnych celów konia, ale też i krowy, która dawała mieszkańcom podstawowe w kuchni mleko. O ile z jednej strony wyposażenie tych domów było bardzo prymitywne i do pewnego czasu tylko ludzie bogaci mogli sobie pozwolić na **szyby z weneckiego szkła w oknach,** a większość posiadała jedynie zwierzęcą błonę, to jednak wewnętrzne ozdobienie mieszkań przechodziło nieraz nasze obecne wyobrażenia. Ściany w niektórych pokojach wykładało się drzewem, **głównie zresztą dla ciepła,** lub zawieszano dywany czy też kosztowne tkaniny, których popularność przenikała do mieszczaństwa krakowskiego od szlachty, dawno już kochającej się w kosztownych tkaninach i zdobiących niemi swoje dwory.

Urządzenie wewnętrzne mieszkań było zazwyczaj bardzo proste ale solidne i obliczone na kilka generacyj. Jakże dalecy jesteśmy w dzisiejszych czasach od zrozumienia tego ducha rządzącego ówczesnymi ludźmi, my, którzy jakże chętnie idąc za nowemi prądami, zmieniamy umeblowanie, likwidujemy różne stare kanapki pluszowe po dziadkach czy ciotkach z epoki Mackarta, wyrzucamy na śmietnik z zapałem rzeczy uchodzące jeszcze w czasach secesji za ozdobę mieszkania, by zafundować sobie „klasyczne" w swej domniemanej praktyczności i **prostocie** tapczany, biurka czy krzesła!

Podobnie jak ciasto na toruńskie **pierniki** przekazywano dawniej przez kilka generacyj w drodze posagu, tak **też i meble obliczało się na długi czas.** Wokół ścian biegły ławki z dębowego drzewa, zwykle wyściełane, na środku pokoju stał duży ciężki stół, zdobny u bogatych w intarsje, przedstawiające jakieś sceny z biblji lub mitologji. Wielkie przemiany od owych czasów przeszły również łóżka, które wtedy chroniły swoich mieszkańców przed zimnem i przeciągami zapomocą zasłon a nawet rodzajem drewnianego obudowania, jak to po dziś dzień znaleźć można u chłopów w Północnej Francji.

Mało było wtedy **sprzętów zbytkownych lub też zbędnych:** spotykamy w XV wieku lustra, oczywiście metalowe, zegary piaskowe, raz poraz jakiś **obraz malowany na drzewie,** przedstawiający patrona domu czy rodziny. Jeśli chodzi o **oświetlenie,** to z pułapu zwieszały się mosiężne lub żelazne świeczniki, często tak zwane „meluzyny", zdobne w postać kobiecą. Świec używano łojowych, tylko w nadzwyczajnych okazjach woskowych. W kuchni wielka ilość naczyń mosiężnych, glinianych i cynowych. Łyżki nieraz sporządzone były ze srebra, z widelcem spotykamy się natomiast bardzo rzadko. Do napojów używano **konwi cynowych** o różnej mierze: kilkogarncowe lub też półgarncowe. Natomiast mało jest tam szkła, które zjawia się tylko u bogatszych kupców np. u Augusta Danigiela, zięcia Piotra Salomona, jednego z potentatów krakowskich owych czasów. Jeśli brak szkła, to za to nie brak bynajmniej naczyń złotych, **klejnotów i innych wyrobów jubilerskich,** do których ówcześni ludzie czuli nieprzeparty pociąg. W czasie gdy szlachta coraz bardziej poczęła ograniczać rolę handlową mieszczaństwa i zniżać przez to samo jej sztandard życiowy, wychodziły w XVI wieku różne „leges sumptuariae" czyli ustawy przeciwko zbytkowi, ograniczające zamiłowane mieszczaństwo w kosztownych strojach, klejnotach i t. d.

Na tle tego starego Krakowa, w którym z niezwykłą intensywnością pulsowały wszelkie prądy owych czasów, gdzie debatowano jakże energicznie **nad różnemi zagadnieniami,** gdzie o **mury** miasta obijały się również echa koncepcji „absolutum dominium" włoskiego dyplomaty Kalimacha Buonacorsi, spotykamy oczywiście również zjawiska społeczne, które we wszystkich krajach **są do siebie podobne.**

Gdy taki bogaty **kupiec** dorobił się już majątku, gdy zdobył najwyższe stanowiska, dochodząc do burmistrzowania, gdy kupił nawet jaką okoliczną wieś, wnet chciał się przedzierzgnąć w ziemianina i porzucić tak u nas naówczas mało ceniony „łokieć i miarkę". Każdy prawie wiek wyrywa z szeregów krakowskiego mieszczaństwa kilka rodzin, bardzo często powołując się na jakieś mniej lub więcej urojone dyplomy i przywileje, jak to było naówczas — ale też i później — w modzie, zmieniając nazwiska i starając się zatrzeć swoje dawne dzieje. A szkoda! Bo w ten sposób mieszczaństwo traciło swoich najtęższych nieraz reprezentantów. Rodzina Salomonów wypływa ni stąd ni zowąd w pewnej chwili z pięknym herbem Łabędź, kupiec włoski Stanisław Picaran przedstawia przy wywodzie genealogicznym, że jest herbu Bogorja, Mikołaj Serafin syn mieszczanina wielickiego twierdzi, że jest szlachcicem „de armis Ostrewy proclamatione Nyeczugya", potomkowie Mikołaja Bochnera od nabytego Wielopola przyjmują nazwisko Wielopolski i wielu jeszcze innych, czy to drogą legalną, czyteż na bezdrożach kruczków prawniczych przy naganie szlachectwa lub też innemi sposobami, adoptacją, wystawieniem odpowiednich zaświadczeń przez stare rody herbowe, wnika w klasę uprzywilejowaną. Wystarczy jednej, lub dwu gentracyj, aby uzurpacja się przyjęła i zdobyła prawo obywatelstwa, zwłaszcza jeżeli dobre koligacje podpierały znaczenie rodziny. A tam, gdzie jest pieniądz, tam też z łatwością można zdobyć możnych zięciów. Potężny Leliwita Melsztyński poślubia córkę Pawła Szwarca, Andrzej Tęczyński żeni się z córką Niemca Leonarda Fogelwedera, inny magnat Andrzej Stadnicki ze Żmigrodu bierze za żonę córkę Imrana Salomona a Hieronim z Kurozwęk żeni się z Barbarą Krupczanką. Ba! nawet autentyczny książę piastowski ożenił się w XVI wieku z krakowską mieszczką, która tak dalece majątkiem i stanowiskiem swej rodziny wybijała się ponad otoczenie, że małżeństwo to nie budzi nawet specjalnych zastrzeżeń.

Zresztą mieszczaństwo krakowskie, jakkolwiek z dosyć **różnorodnych elementów** się składające, dba ściśle o to, aby w jego szeregi przyjmowani zostali tylko ludzie o nieposzlakowanem pochodzeniu, mogący się wykazać uczciwymi rodzicami, to też przed zapisaniem w księgi miejskie trzeba było przedstawić tak zwane listy genealogiczne „litterae genealogicae" zaświadczające, że kandydat jest ślubnym synem swych rodziców. Oczywiście, że poza tem zwracano uwagę na majątek przybysza i na jego wartość z punktu widzenia gospodarczego. Wielka tolerancja religijna, która w owych czasach ograniczyła do minimum walki religijne, nie zwracała uwagi na wyznanie pzybyszów, to też niejeden z nich nie należał do panującej religji katolickiej, przyjmując ją później bądź to przez zżycie się z miejscowemi elementami, bądź też przez związki rodzinne.

(d. n.) Xerex.

Regionalne obrazki.

Żebractwo plagą Krakowa

Szkic z przeszłości dziadów krakowskich.

Kraków, 24 stycznia.

Lubiło się to bractwo wygrzewać na słońcu przed kościołami. Rozsiadały się latem zastrupiałe dziady na schodach świątyń i z lubością poddawały swe starcze członki działaniu życiodajnych promieni.

Ci, bliżej bramy kościoła, starsi — to

znana arystokracja dziedziczna, dziady z dziada pradziada.

Należał się jej szacunek od niżej siedzącej braci. Ale często się zdarzało, że dorobkiewicze i chytrusy niższych stopni zagarniali wczas rano lepsze miejsca od bramy. To też nieraz wybuchał bunt i walka.

Cały Kraków był podzielony na rejony dziadowskie

z tem, że w śródmieściu mieli stanowiska przed kościołami czy też na ulicach wybrani, górujący nad innymi siłą, wymową, czy też dawniejszym terminem dziadowania. Rejony dalsze obsadzała „gawiedź dziadowska“, plebs. Każdy jednak dziadek krakowski z jakiegokolwiek rejonu czuł się panem wobec swego kolegi po fachu ze wsi, patrzył na niego zgóry i nie chciał nawet z nim rozmawiać. To „łatańcuchy“ (człowiek, którego ubranie pełne jest łat) obmierzłe, które Pan Bóg oby potopić raczył — mówiono.

Jakkolwiek lata kryzysowe po wielkiej wojnie stworzyły całe warstwy dziadów nowoczesnych, natrętnych i wprost wymuszających groźbami —

stare dziady krakowskie nie wyszły nigdy ze starej formy.

Miały one swoisty honor i wysoką „ambicję zawodową“. Szepleniły całemi dniami pacierze za czyjeś dusze, i trwały cicho i spokojnie na swoich posterunkach pod kościołami, przy cmentarzu, czy w jakimś załamie fragmentu starego Krakowa. Rzadko zdarzało się, by dziady te włóczyły się po kamienicach.

Liczne pieśni dziadów krakowskich zostały sparjodowane w szopkach i rewjach.

Żebractwo krakowskie posiadało swoją organizację,

noszącą nazwę „Bractwo Dziadowskie“, a jako wyraz solidarności zawodowej własną gwarę tajemną, t. zw. „szwargot dziadowski“. Szwargot ten składał się bądź to z **wyrazów sztucznie sfabrykowanych**, bądź też będących w ogólnem użyciu, lecz o przekręconem znaczeniu. A oto kilka takich wyrazów: „kudłaj“ (żyd), „kapelnia“ (karczma“, „artycha“ (wódka), „duldać“ (pić) — wynika z tych wyrazów, że bractwo dziadowskie nie gardziło wódką i kieliszkiem — „nieklawy“ (niedobry), „jandrus“ (brat), „chaza“ (dom) i t. p.

Podczas odpustów, które w Krakowie odbywały się kilka razy w roku z dwoma największymi na czele, a mianowicie odpustem na Skałce w dniu św. Stanisława 8 maja, oraz odpustem t. zw. „Dominikańskim“ we wrześniu — dziady krakowskie miały swoje specjalne „żniwo“. Ale

największe dochody czerpali rokrocznie podczas Zaduszek.

Dniem tym cieszyła się niezmiernie hałaśliwa brać dziadowska. Wszak to było odwieczne, tradycyjne święto dziadów. Święto nędzy. Odbywały się w dzień ten **uroczyste wybory nowej władzy dziadowskiej**, a mianowicie wójta, królem zwanego. Przychodziły do skutku **huczne przyjęcia balowe**, dostojnych „elektów“, na których wódeczność lała się strumieniami, a co najważniejsze przetrzebione w ciągu roku po największej części mieszki i torby dziadowskie, przychodziły w on dzień do znaczenia, bo wypełniały się aż po same brzegi.

Aby ten łatwiej i pewniej „zdobywać“ i „miękczyć“ dusze miłosierne, robiły dziadki krakowskie już na kilka dni przedtem **tajemnicze przygotowania.** Jeden wyciągał z ukrycia stare szczudła i przymierzał z wielką skrupulatnością do całkiem zdrowych i silnych kończyn dolnych, inny usiłował spreparować sobie potężnych rozmiarów garb ze starych gałganów, jeszcze inny odświeżał starannie odziedziczone po ojcach peruki i brody, a najbardziej pomysłowi przygotowywali **imitacje ran ropiejących.** Ktoby tam był w stanie wyliczyć te wszystkie „narzędzia pracy“? Przebiegły i podstępny naród! Znał on dobrze zadania i cele swojego zawodu i potrafił umiejętnie „obsadzać front“ do walnej i decydującej batalji.

Aż oto nadchodzi nareszcie ów dzień oczekiwany. Już od wczesnego rana napływało ze wszech stron ku cmentarzowi Rakowickiemu coraz więcej braci żebraczej, która usiłowała zająć i obsadzić najbardziej lukratywne stanowiska.

To najlepsze miejsca przypadały również w zasadzie arystokracji dziadowskiej.

Zasiadał tedy ostatecznie na ziemi pod rząd cały korowód potulnych i pokornych wyzyskiwaczy litościwych serc ludzkich. — Widziałeś tam człowieku rozmaite pokręcone kaleki z twarzami umiejętnie a boleśnie skurczonemi, z przekrzywionemi szyjami, zaropiałemi oczyma, nie władających rzekomo nogami.

Staczali żebracy między sobą homeryckie boje

na ucztach wyprawianych po elekcji przez nowo obranych króli, podpiwszy sobie poprzednio porządnie śmierdzącą siwuchą. — Do takiej bójki przyszło m. in. po Zaduszkach tuż przed obecną wojną.

Po zebraniu nowy król miał wydać ucztę dla dostojnych elektorów.

Ponieważ jednak kryzys odbił się na zarobkach żebraczych uchwalono, że król użebrze u gości na przyjęcie. Wyczołg począł tedy z kapeluszem obchodzić gości, prosząc o datki. Wreszcie wysypał zawartość kapelusza i **począł zupełnie nie po „królewsku“ wymyślać ofiarodawcom.** Okazało się bowiem, iż obok nielicznych półzłotówek i 20-ciagroszaków, znajdowało się w zebranym darze bardzo wiele... starych guzików, monet fenigowych i tp.

Gorąca przemowa „króla“ wywołała ostrą reakcję gości, co **znów przerodziło się w ogólną bójkę**, którą zlikwidowało ostatecznie dwóch policjantów. Wynikiem konfliktu było poszwankowanie kilku uczestników przyjęcia, których opatrzyło pogotowie.

Zmieniły się obecnie czasy, zmieniły się stosunki.

Niema już dzisiaj Kraków swoich starych, pokojowo nastrojonych dziadów. Nachodzą natomiast domy i mieszkania jakieś wojowniczo usposobione włóczęgi, uciekające najczęściej od uczciwej pracy, a przedewszystkiem unikające policji. **Cechą tych żebraków nie jest wcale potulność i pokora.** Nie proszą, ale żądają jałmużny zwłaszcza wtedy, gdy bucha od nich odór alkoholu. Bezsprzecznie dużo jest między nimi bezrobotnych, ale ci również uważają fakt pozostawania bez pracy jako dostateczną podstawę do bezwzględnego żądania pomocy od innych obywateli.

Pojawia się typ wędrującego „bezrobotnego“,

który nie prosi, ale wprost wymusza rozmaite datki. Żąda i chleba i jeszcze pieniędzy, a klnie straszliwie, jeś i tego wszystkiego nie otrzyma.

J. W.

Przegląd filmowy.

„Testament profesora Wilczura“.

(Y) Zmieniają się czasy, zmieniają i ludzie. Z poważanego, cenionego przez wszystkich artysty i kompozytora staje się zczasem pod wpływem silnego przeżycia pijak, który stacza się coraz bardziej w dół, wchodząc w kontakt z przestępcami, złodziejami i różnego rodzaju ciemnymi typami. Ambitny, pragnący tylko sławy lekarz-chirurg, w którego sercu kryje się straszna nienawiść przeciw zdolniejszemu koledze, przeobraża się wkrótce w następcę i wykonawcę testamentu prof. Wilczura, pragnąc tak, jak i on, poświęcić się pracy dla dobra ludzkości, co mu się wpełni udaje.

Ale biednego zdeklasowanego kompozytora Jemioła, którego nawrócił profesor, zaczyna jednak ścigać przeszłość. Dawni przyjaciele szantażują go, domagając się za milczenie pieniędzy z fundacji. Jemioł oczywiście odmawia, pieniądze mimo to giną z kasy, a podejrzenie pada na niego. W poszukiwaniu ich traci życie, rehabilitując tem swoją pamięć.

Film ten, polskiej produkcji, osnuty **na tle trzeciej części powieści Dołęgi-Mostowicza p. t. „Testament prof. Wilczura“**, wyświetla obecnie kino **„Apollo“**. Rolę zdeklasowanego artysty człowieka złamanego, odtwarza znakomicie **Jerzy Kaliszewski**, uwzględniając dobrze momenty psychologiczne. Główne role kobiece grają **Helena Grossówna** i **Tamara Wiszniewska**, pozatem prawdziwie męską sylwetkę prof. Dobranieckiego, która zyskała sobie podziw i uznanie, stworzył **Węgrzyn.** Poza przejaskrawieniem niektórych scen i małemi niedociągnięciami film może liczyć na powodzenie.

„Biuro Matrymonjalne Ida i Ska“.

(Dr. K.) Kino **„Wanda“** wyświetla od piątku interesujący film p. t. **„Biuro Matrymonjalne Ida i Ska“.** Jest to znakomita, naszpikowana satyrą komedja, w której główne role odtwarzają: **Ida Wüst, R. A. Roberts, Theo Lingen i Carsta Löck.**

Treść filmu związana jest ściśle z tytułem, a akcja jego rozgrywa się w salonach biura matrymonjalnego. Przed oczyma widza przesuwają się liczni petenci i petentki, różnego „kalibru“ i temperamentu, tworząc świetną mozaikę typów. A wszyscy dążą do jednego celu, a to zawarcia małżeństwa, mając na względzie przeważnie kwestje bardzo prozaiczne, bo

Powrót mamy.

Komedja Marji Jasnorzewskiej-Pawlikowskiej.

Kraków, 24 stycznia.

Po szeregu komedyj autorów zagranicznych, zobaczyliśmy na scenie Starego Teatru sztukę polskiej autorki. Komedja ta doskonale wytrzymuje porównanie z poprzedniemi sztukami pod względem dowcipu, umiejętności stwarzania sytuacji, tempa i żywości dialogów, a jest nam o wiele bliższa, gdyż odnajdujemy w niej nietylko typy ludzkie, jakie można spotkać na każdym kroku, ale także ich myśli łatwiej rozumiemy. W komedji tej mamy satyrę na współczesną moralność, ale równocześnie stwierdzamy, jak wiele pozostało w nas dawnych, tradycyjnych pojęć i zapatrywań.

Przedstawiciele młodzieży w komedji są tylko zpozoru nowocześni. W miarę, a czasem i ponad miarę, cynizm, ale w istocie rzeczy głęboko uczuciowi, nawet sentymentalni. Wygłaszają szumne teorje, ale teorje te załamują się wobec faktów życiowych. Mamy w tej komedji sceny, iskrzące się dowcipem i ironją, ale tuż zaraz napotykamy na tony wręcz dramatyczne.

Podobnie zostały ujęte także i typy przedstawicieli starszej generacji, które zostały narysowane z jeszcze większem znawstwem, niż typy młodzieży. Ten papa, który daje się porwać uczuciu miłości do młodej kobiety, ale w gruncie rzeczy nie ma zamiaru rezygnować z żony, do której przyzwyczaił się w ciągu 25-letniego pożycia, ta mama, która zamiast wzruszyć ramionami wobec miłostki męża, jakby to uczyniła jej rówieśniczka we Francji, przejmuje się tem, boleje i domaga się rozwodu — to wszystko jest tak typowe dla naszych stosunków, że bawimy się doskonale.

Temat komedji porusza często powtarzającą się w życiu kwestję starzenia się mężczyzny i kobiety. Mężczyźni zwykle są zdania, że starzeją się wolniej i że wreszcie przychodzi moment, kiedy muszą oglądnąć się za młodszą kobietą, któraby mogła dać im więcej wrażeń i przeżyć. Taki typ stanowi Rembert senior w komedji Jasnorzewskiej-Pawlikowskiej. Napotkawszy na sprytną uwodzicielkę-kokotę, której jedynym zamiarem jest zdobycie odpowiedniego poparcia materjalnego, daje się uwieźć pozorom miłości i dla tych pozorów gotów jest rozstać się z żoną i rodziną. Żona, przedwcześnie wracająca z letniska, przyłapuje go na zbyt czułej pozycji z młodą kobietą, co przyspiesza rozwój akcji. Wyniośle opuszcza dom, w którym ją znieważono i postanawia rozwieźć się z mężem, którego nie przestała jednak kochać.

I wtedy do głosu dochodzą jej dzieci, a raczej tylko syn, bo córka o niezrównoważonych i nieprzemyślanych pojęciach, zbyt nowoczesnych, staje po stronie ojca i twierdzi, że ojciec ma prawo do miłości Diany, nie rezygnując z pożycia z mamą. Innego zapatrywania jest Rembert junior. On wie, że to wszystko nie ma sensu, że Diana czyha jedynie na pieniądze ojc, wie także, że ojciec nie będzie się mógł obejść bez swej żony. Knuje więc sprytną intrygę, w czem dopomaga mu jego wielkie powodzenie u kobiet. Przecież otwarcie przechwala się listą swoich kochanek i uważa, że jest znacznie moralniejszym od swych przodków, ponieważ płaci rachunki u naprawiacza obuwia, choć nie kryje się ze swemi miłostkami z paniami z t. zw. towarzystwa.

Intryga udaje się. Diana daje się złapać w pułapkę. Porwana młodością i wdziękiem Remberta juniora rozbiera się w jego pokoju, położonym tuż obok mieszkania rodziców. W odpowiednim momencie wchodzi ojciec i syn z całą brutalnością demonstruje mu, dla kogo chciał poświęcić szczęście i spokój matki i całej rodziny. Starszy pan traci wreszcie swoje złudzenia i wreszcie wszystko troje: ojciec, syn i córka telefonują do matki, aby czemprędzej wróciła do domu, gdzie jej wszyscy potrzebują.

Na drugim niejako planie rozgrywa się tragedja, w komicznem ujęciu, młodej dziewczyny, która wygłasza pompatyczne teorje o konieczności zrezygnowania z zazdrości, o prawie człowieka do uczuć niezależnie od swych obowiązków, ale która wcześnie poznaje, że teorje te są tylko teorjami. Jest ona jednak natyle młoda, aby przeżyć to rozczarowanie bez poważniejszych następstw.

Komedja „Powrót mamy“ została wystawiona na cenie krakowskiej z wielką starannością i polotem. Czołowa piątka artystów dała nam pokaz prawdziwej gry aktorskiej, opracowanej w najdrobniejszych szczegółach i odpowiednio wystudjowanej.

Nie było to rzeczą tak łatwą, gdyż komedja stwarza niebezpieczeństwo wpadnięcia w przesadę i szarżowanie, których to jednak wad w zupełności uniknięto. Ze specjalnem uznaniem należy podkreślić **doskonałe przeprowadzenie dialogów,** na których polega istotna wartość i znaczenie sztuki, a które jednak przy mniej dobrem ujęciu, mogłyby się stać przydługiemi i nużącemi. Doskonała gra artystów dała nam jednak w całej okazałości przegląd dowcipu i satyrycznego talentu aktorki.

Czesław Strzelecki, znany nam z głównej roli w „Zwyciężyłem kryzys“, dał nam drugą próbkę swych znakomitych zdolności aktorskich. Stworzył on postać oryginalną, tchnącą rzeczywistością. Był miłym starszym panem, który u progu starości przeżywa złudzenie drugiej młodości.

Bronisława Kassowskiego widzieliśmy w Krakowie po raz pierwszy, ale próba ta wypadła celująco. Swą naturalną, pełną wdzięku i męskiej młodości grą zjednał sobie od pierwszej sceny publiczność. Postać ta byłaby zbyt brutalną, gdyby nie fanatyczna miłość do matki, byłaby zbyt cyniczną, gdyby nie to, że cynizmem swoim właściwie ratuje całą rodzinę od rozbicia. Trudne te elementy, potrącające czasem o strunę wprost tragiczną, wykorzystał Kassowski do uzyskania zasłużonego w całości sukcesu, gwarantującego mu stałe powodzenie w Krakowie.

Marja Ursyn dopiero w roli Diany pokazała Krakowowi swój wielki talent aktorski. Stworzenie typu wyrachowanej kokoty-intelektualistki udało się jej pierwszorzędnie, przyczem ani na chwilę nie wpadała w przyziemny arogancki styl gry, jaki mógł łatwo się z tej roli wywiązać.

Niezwykle miło i ujmująco wypadła w roli matki **Marja Sarjusz-Wilkoszewska.** Rolę tę oddała ta, że nie można się było dziwić, iż syn kruszy kopję w jej obronie, że uwielbia ją w istocie rzeczy mąż i córka. Pełna godności postawa, dystynkcja, dyskretna, ale głęboka uczuciowość, zostały oddane wprost wzorowo.

Roztrzepaną, pełną pseudo-nowoczesnych zapatrywań na miłość i małżeństwo, w istocie rzeczy naiwną, była **Nina Karasińska.** Była ona młodem, wdzięcznem stworzeniem, które wywierało wielkie wrażenie zarówno swoją urodą i wdziękiem, jak i doskonale ujętą naiwnością pojęć.

W epizodycznych rolach wystąpili: **Mieczysław Miciński** (narzeczony córki) i **Eugenjusz Załucki** (kelner), swoją poprawną grą przyczyniając się do ogólnego sukcesu.

Reżyserował sztukę **Czesław Strzelecki.** Dzięki pierwszorzędnej grze artystów i wytrawnej reżyserji, sztuka wypadła w całości na właściwym poziomie. Świetne paradoksy wywoływały na widowni raz po raz oklaski przy podniesionej kurtynie. Bardzo dobrze rozwiązano również problem dekoracyj, szczególnie skomplikowany wobec szczupłości rozmiarów sceny krakowskiej. Organizacja całości, spoczywająca w rękach B. Kassowskiego, zadawalająca. Można było stwierdzić, że publiczność opuszczała salę zadowolona zarówno z samej sztuki, jak i z gry artystów.

A morał sztuki: starsi panowie nie powinni zakochiwać się w młodych kobietach — bo są śmieszni w swoich złudzeniach, powiada „mama“, bo nie powinni tego robić z uwagi na swe zobowiązania — powiada syn, który aczkolwiek jest cynikiem i sceptykiem, to jednak pełen jest konserwatywnych zapatrywań na miłość i małżeństwo. (d)

*

Komedja „Powrót mamy“ zostanie powtórzona jeszcze w dniu dzisiejszym t. j. w sobotę 24 stycznia dwukrotnie o godz. 16 i 19, oraz jutro w niedzielę 25 stycznia, również dwukrotnie, o godz. 16 i 19. Bilety do nabycia w kasie Starego Teatru.

materjalne. Nawet „wierszokleta“ — entuzjasta poezji, marzy o tem, by ktoś cerował mu skarpetki.

Niezmiernie ciekawe są ponadto dzieje miłości samej właścicielki biura, która, po 20-letniej przerwie, staje na kobiercu ślubnym ze swym pierwszym narzeczonym, stwierdzając jeszcze raz fakt, że „stara miłość nie rdzewieje“.

Ja tu rządzę.

Jest to film, który daje widzowi nietylko możność uśmiania się dowoli, zapomnienia o troskach dnia codziennego, ale przedewszystkiem przyglądnięcia się dobrze i naturalistycznie odtworzonym typom ludzkim. W głównych rolach występują najlepsi artyści polscy: Mieczysława Ćwiklińska, Ina Benita, Sielański, Zbigniew Rakowiecki, Józef Orwid, Władysław Grabowski, Sempoliński oraz chór Dana.

Dyrekcja kina **„Uciecha“** postanowiła przedłużyć wyświetlanie tego filmu na następny tydzień.

Jej sekretarz osobisty.

Film p. t.: **„Jej sekretarz osobisty“** wyświetlany obecnie w kinie **„Atlantic“** poświęcony jest temu ciekawemu problemowi „nowobogackich“, który dzisiaj jest bodaj szczególnie aktualny. Scenarjusz filmu został bardzo pomysłowo opracowany, skutkiem czego w filmie mamy cały szereg interesujących konfliktów, utrzymujących widza w napięciu od początku do końca.

Jest to wesoła komedja o zabarwieniu kryminalnem, przyczem główne role kreują: Gustaw Foehlich, Marja Andergast, Fita Benkhoff z Theo Lingenem, znakomitym komikiem na czele.

TEATR DLA DZIECI. Teatr marjonetek „Brzdąc“ wystawia w dalszym ciągu bajkę „Jaś i Małgosia“ w niedzielę 25 bm. o godz. 12 i 16 oraz we wtorek 27 bm. o godz. 15. Ceny wydatnie obniżone.

Wysyłanie paczek dla jeńców wojen.

Kraków, 24 stycznia. **Niemiecka Poczta Wschodu donosi, że paczki dla polskich jeńców wojennych, przebywających w obozach Rzeszy nie mogą przekra- przyjmowane. czać wagi 5 kg. Przesyłki powyżej 5 kg. nie będą**

Ponadto, każda przesyłka musi być zaopatrzona w kartki adresowe, które jeńcy otrzymują od Komendy Obozu i przesyłają swym rodzinom. Kartka adresowa z niebieskim nadrukiem upoważnia do przesłania środków żywności — zaś z czerwonym nadrukiem do przesyłki odzieży.

Szkolenie nauczycieli dla rzemiosła metalurgicznego.

Kraków, 24 stycznia. **W dniu 15 września ub. roku stworzono zrzeszenie rękodzieła metalowego w oddziale Głównej Grupie gospodarki przemysłowej w Izbie dla Ogólnej Gospodarki w Generalnem Gubernatorstwie. Zadaniem tego zrzeszenia będzie przedewszystkiem fachowe opiekowanie się wszelkiemi przedsiębiorstwami metalowemi na terenie G. G. Wkrótce po rozpoczęciu prac stwierdził kierownik zrzeszenia inż. dypl. Kaiser, że większość tych przedsiębiorstw pracuje jeszcze staremi systemami, co podraża znacznie koszty produkcji.**

Celem usunięcia tych mankamentów w przemyśle metalowym, przystąpił oddział rządu G. G. Główny Wydział wiedzy i nauki do zorganizowania kursów kilkudniowych dla nauczycieli fachowych dla rękodzieła metalowego.

Stworzenie wspomnianych kursów jest ważnym krokiem w dziedzinie zawodowego wykształcenia rzemieślników w G. G. Rząd Gener. Gubernatorstwa zamierza wkrótce wciągnąć również inne dziedziny przemysłu i rzemiosła w akcję wykształceniową, a przedewszystkiem rzemieślników pracujacychh w przemyśle drzewnym. W poniedziałek dnia 26 stycznia br. zostaną w salach Miejskiej Szkoły Fachowej dla budowy maszyn i elektrotechników przy ul. Krupniczej (Albrechtstrasse) 2 otwarte wspomniane kursy na temat „Nowoczesne kierunki pracy w zawodzie metalurgicznym“.

(Y) **ADRESY APTEK DYŻURUJĄCYCH NOCY DZISIEJSZEJ W KRAKOWIE.** Adolf-Pitler-Platz 54, tel. 125-74; Łobzowska 20, tel. 220-15; Dietla 36, tel. 147-64; Grzegórzecka 9, tel. 138-57; Grodzka 17, tel. 102-03; plac Matejki, tel. 156-11; plac Inwalidów 7, tel. 156-10; Madolińskiego 7, tel. 124-70; Lubicz 7, tel. 121-82; Brodzińskiego 1, tel. 221-80.

OFIARA MROZU. Gajowy Mieczysław Tylko z Oksy w powiecie jędrzejowskim znalazł w lesie około tartaku (gminy Węgleszyn) półżywego nieznanego osobnika, który po przewiezieniu do gorzelni zmarł. Policji nie udało się ustalić nazwiska ofiary mrozu. Rysopis: lat 30—35, wzrost 150, włosy jasno-blond, broda ryżawa, szczupły, wycieńczony, ubrany skromnie.

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

OBWIESZCZENIE

Stadthauptmanna Miasta Krakau.

Dotyczy: Przydziału środków żywności dla nieniemieckiej aryjskiej ludności w tygodniu od 26 stycznia do 1 lutego 1942 r.

W powyższym czasookresie wydają właściwe sklepy rejonowe:

chleb:

a) dla dorosłych na odcinki B 5 i 6 normalnych kart żywnościowych, razem 1400 gramów tygodniowo na osobę,

b) dla dzieci poniżej 10 lat na odcinki B 7 8 i 9 dziecięcych kart żywnościowych po 1050 gramów tygodniowo na osobę —

w cenie po zł. 0,45 za 1 kg;

mięso i wyroby mięsne:

a) dla zamieszkałych w okręgach miasta VI. VI/1, VI/2, VII, VIII, IX i X mieszkańców na odcinki F 22 i 23 normalnych kart żywnościowych po 125 gramów tygodniowo na osobę,

b) dla zamieszkałych w tych samych okręgach miasta posiadaczy dodatkowych kart żywnościowych II na odcinek N 20 po 100 gramów tygodniowo — po cenach urzędowo ustalonych.

Przydział ten dotyczy okresu 2-tygodniowego, t. j. na czas od 19 stycznia do 1 lutego 1942 i wynosi 50% świeżego mięsa, a 50% wyrobów mięsnych.

Kawę zbożową:

(mieszankę kawową „z dzbankiem“, względnie kawę „Kneippa, „Doska“, „Kranka“ i „Enrillo“) — po 100 gramów na osobę:

a) na odcinek Nr 44 normalnych kart żywnościowych,

b) na odcinek N 31 dodatkowych kart żywnościowych II —

po cenach oznaczonych na oryginalnem opakowaniu;

marmoladę:

a) na odcinki A 28, 29, 30 i 31 normalnych kart żywnościowych po 240 gramów na osobę,

b) na odcinek Nr 28 dodatkowych kart żywnościowych po 260 gramów —

w cenie po zł. 4 za 1 kg II sorty, względnie po zł. 4,80 za 1 kg I sorty.

Krakau, dnia 21 stycznia 1942 r.

Der Stadthauptmann
B. Pavlu.

OBWIESZCZENIE

Stadthauptmanna Miasta Krakau.

Dotyczy: **wydawania kart żywnościowych na miesiąc luty 1942 r.**

Karty żywnościowe, oraz karty na pobór mleka dla dzieci poniżej 3-ch lat (dla tych ostatnich tylko w okręgach starego Krakau) wydają nieniemieckiej ludności aryjskiej właściwe miejskie Urzędy Obwodowe, względnie ich Ekspozytury w czasie od 26 do 31-go stycznia b. r. włącznie w godzinach urzędowych.

Przy wydawaniu kart żywnościowych należy przestrzegać wszelkich dotyczących wydawania kart zarządzeń.

Krakau, dnia 21 stycznia 1942 r.

Der Stadthauptmann
R. Pavlu.

Kupno nieruchomości

KAMIENICĘ komfortową do 600.000 kupię bez pośrednictwa. — Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków „Nr. 1977“.

NIERUCHOMOŚCI wszelkiego rodzaju, kupuje zawsze: Biuro „INFORMATOR“ — Kraków, Pijarska 19. Gotówka natychmiast! 103k

PARCELĘ w Krakowie (okolica) do 60.000 — kupię. Kraków — Florjańska 16/4. 1823

KAMIENICĘ czynszową — w Krakowie kupię bezpośrednio od właściciela. Oferty: — Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 543“.

150.000 posiadam, kupię parcelę lub domek niedaleko tramwaju. — Goniec Krak., Kraków, „Nr. 2401“.

Sprzedaż nieruchomości

NAJWIĘKSZY wybór kamienic, domów, will, objektów przemysłowych, parcel poleca: „SOLIDNOŚĆ“, Kraków, Grodzka 29, telefon 162-03. 1338

SPRZEDAM kilka komfortowych kamienic i parcel. Kraków Żuławskiego 8a/12 1467

RABKA ZDRÓJ Parcele centrum: 25.000, 40.000, — 60.000, sprzeda: Witulski, Rabka, powyżej „Lotosu“ 1889

RABKA-ZDRÓJ Pensjonat 27 pokoi centrum — 200.000, — wille: 60.000, 80.000, — 120.000, sprzeda: Witulski, Rabka, powyżej „Lotosu“ 1890

SPRZEDAM czwartą część — dwupiętrowej — komfortowej kamienicy, dzielnica mieszana. — Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków „Nr. 2441“.

MORGOWĄ parcelę, — Wola Justowska, przy rogatce okazyjnie sprzedam. Kraków, Florjańska 36, m. 14. 2493

PARCELĘ przy ul. Prądnickiej, 16 m. frontu, 200 sążni — sprzedam: Kraków, Florjańska 36, m. 16. 2494

SZEŚĆ parcel w jednym kawałku 1000 sążni, 95 m frontu, dzielnica Grzegórzki. Kraków, Florjańska 30/14. 2495

DOMY, PARCELE. Różne ceny — sprzedamy: ER-KA-ES Librowszczyzna 6 parter. 2296

24 MORGÓW pszennej ziemi, jeden kawałek. 170.000 — sprzedam Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 1976“.

KAMIENICĘ dwupiętrowa — 185.000. — **DOM** trzypokojowy, ogród, 35.000. — **PARCELĘ** dwustusążniową 9.000, sprzeda — „Lokata“ Kraków, Łobzowska 4 2293

DO 500 MORGÓW czarnoziemu (Borszczowskie) powodu choroby okazyjnie sprzedam według planów dokumentów przez notarjusza. Goniec Krak Kraków, „Nr 2231“.

KAMIENICĘ nową 12 ubikacyj, 8 minut tramwaj, cena 130.000 — sprzedam. Zgłoszenia: Kraków św. Jana 16/12. 580

POLECA do sprzedania majątki, ziemskie, kamienice, wille, parcele, domki: Biuro pośrednictwa, — Kraków, Grodzka 49. — telefon 220-29. 1071

Sprzedaż

KIOSK-SKLEP składany (można przewieźć — bez rozbierania) — sprzedam. Zgłoszenia: Zakopane, Agencja Siemianowskiego „Nr. 880“. 222k

DENTYSTYCZNE gilzy, cementy, lekarstwa sprzedaje Irena Pyrkowa, Kraków, Asnyka 3. 2292

HARMONJA akordeon, Soprani, do sprzedania Kraków, Piłsudskiego 28 (dozorca). 2462

ZEGAR ścienny, szafkowy, bardzo ładny, sprzedam. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 457“.

FISHARMONJA MANNBORGA prawie nowa. — Skład Fortepianów Heleny Smolarskiej, Kraków, **SŁAWKOWSKA** 4. 225k

FUTRO perskie, bardzo ładne, oraz męskie, kołnierz wydra, tanio sprzedam: — Kraków, Kochanowskiego 2/2. 2466

AUTO ciężarowe, półtrzeciotonnowe — Chevrolet, po generalce, sprzedam Kraków, ul. 11. Osiedle Oficerskie 3/1. 2456

SPRZEDAM spodnie, bluzę — mało używane, koszule męskie, kilimy, tacę mosiężną. Kraków, Łobzowska 25/3, — 16.30. 1996

PIES owczarek niemiecki (wilczur alzacki), **PIĘKNY OKAZ**, tresowany, do sprzedania. Kraków — (Borek), Wadowicka 39. 228k

SZYBĘ elektryczną do auta 12 Volt: ochraniacz na maskę — sprzedam. Baranowska, Kraków, Król. Jadwigi 20a. 231k

KILIMY, fotoaparaty, garderobę przyjmujemy w komis. — **SPRZEDAŻ SZYBKA. — Płacimy ZALICZKI.** Komis, Adolf Hitler Platz 12, Kraków. 2489

SPRZEDAM nowy zegarek — kieszonkowy „Tissot“ oraz kilim kossowski. Kraków, B. Josełewicza 20/1, 6—8. 541

JADALNIĘ dębową piękną oraz tapczan okazyjnie sprzedam. Kraków-Podgórze Zamojskiego 26/3 1329

MASZYNĘ pisarską „Torpedo“ sprzedam. — Kraków, Florjańska 16/4. 1826

FORTEPIAN WIRTHA okazja, sprzeda — Helena Smolarska, Kraków, — **SŁAWKOWSKA** 4. 224k

JADALNIA czarna, 2 kredensy, dobry stan — sprzedam Kraków, Zielona 25/1 godz. 13—15. 535

PŁASZCZ DAMSKI granatowy sprzedam. Krawiec — Pieczonka, Kraków, Zwierzyniecka 10. 2354

WALIZKĘ skórzaną wraz z neseserem, suknię jedwabną — czarną, długą — sprzedam. **MAJEWSKI,** Kraków, Wszystkich Świętych 8. 2355

DOMY, WILLE, PLACE, MAJĄTKI, KOLONIE — poleca i poszukuje
e/H. ST. MIERZEJEWSKI
Warszawa, ul. Nowogrodzka 25. Tel. 9-98-94
13 oddziałów własnych zapewni szybką i korzystną transakcję.

CHEVROLET 1-tonnowy, na chodzie, stan bardzo dobry — do sprzedania: Kraków, Grodzka 49, m. 5. 606

SPRZEDAM futro źrebcowe czarne, z kołnierzem popielicowym. — Kraków, Friedleina 13, m 8. 610

UBRANIE SMOKINGOWE i frakowe obszerne nowe, ten sam materjał na kostjum damski — sprzedam. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 1122“.

SPRZEDAM płaszcz męski oraz trzewiki Nr. 44. Wrzesińska 6, m. 5, godz. 1—4. 235k

SERWIS stołowy 6—12 osób — porcelana czeska. smoking sprzedam: Kraków, Herwina-Piątka 3/3 446

FORTEPIAN czarny, krótki, — futro perskie — damskie, tanio sprzedam. Zgłoszenia: „Par“ — Kraków, AdolfHitler-Platz 46 pod „13,67“. 233k

SANKI, ZABAWKI, kuchenki, kolejki huśtawki, wózeczki lalkowe, kręgle, lalki poleca: **WYTWÓRNIA** Zabawek. Bochnia, Leonarda 31 2281

SWETRY damski i męski w pierwszorzędnym stanie, sprzedam. Kraków Bronowice Małe, Na Błonie 372. 2184

MEBLE, sypialnie, szafy trójdzielne, tapczany i różne meble do sprzedania Kraków, Starowiślna 44, stolarnia 226k

KONFEKCJA dziecięca sukni, swetry, ubranie na 15 lat, bielizne i inne sprzeda: Kraków, Dunajewskiego 55/24, ofic. 227k

AKORDION 32 basy, sprzedam. Kraków — Długosza 12. m. 16. 229k

KUPON bielski ubraniowy oraz paltowy okazyjnie sprzedam Kraków Kochanowskiego 2/2 2041

FILTRY do czyszczenia oliwy. Kraków — Mazowiecka 35. 2092

UBRANIE brązowe, bielskie, wzrost średni, — prawie nowe, — sprzedam: Kraków, plac Matejki 10/19. 246k

FLASZEK APTECZNYCH dostarcza: Artykuły Szklane, — Kraków, św. Sebastjana 23. 232k

TANIO najnowsze fasony wszelkie przeróbki kapeluszy — damskich. Kraków, Starowiślna 18. 354

FUTRO sealskimowe 3/4, sprzedam. Kraków, — Osiedle Oficerskie, Orląt 17/4, godz. 16-19. 498

FORTEPIAN futro męskie i damskie okazyjnie sprzedam. — Kraków, Karmelicka 17/9. 500

PIEC żelazny szamotowy okazyjnie do sprzedania Wiadomość: Kraków ul. Bernardyńska 8 I./5. 509

FUTRO męskie i damskie sprzedam: Kraków, Grodzka 47, „As“. 2474

PIEC kuchenny angielski, z szabaśnikiem. sprzedam Kraków, Lelewela 3/1. 2490

MŁYŃSKIE maszyny turbiny tarcze tarki gurty pasy, spinacze gazy, siatki korek i tp poleca **Eugenjusz Pałaszewski** Warszawa Poznańska 38 m 3.

FUTRO SEALSKINOWE prawie nowe, i **MĘSKIE** bardzo tanio: Kraków Karmelicka 17/9 2492

FORTEPIAN krótki, krzyżowy, płyta metalowa, okazyjnie: Koncesjonowany Chrześcijański Sklep Komisowy, Kraków, św. Tomasza 26. 162-01. 2500

DROŻDŻY zawsze świeżych dostarczam hurtowo Przemyśl skrytka poczt. 307 1626

ŚNIEGOWCE nowe 36 Ryga wat. zamienię na 38 Zgłoszenia — Kraków, Halicka 18, m. 5. 1802

SZELAK ORYGINALNY okazyjnie odstąpi Opacki, Kraków, Szpitalna 1, sklep. 516

ŁÓŻKO, MATERACE, łóżeczko dziecięce — Dembiński, Kraków, św. Marka 19, narożnik Florjańskiej, tapicer. 435

MASZYNĘ do szycia sprzedam: — Kraków, Starowiślna 14, mieszkanie 2. 436

HARMONJĘ pianową, 8 basów, sprzedam. Goniec Krak., Kraków, „Nr. 459“.

DO sprzedania rasowe króliki Angora. Wiadomość: Kraków, telefon 123-65 od 1 do 3. 460

KUCHENKI ŻELAZKA LAMPY materjały elektro instalacyjne. — „ŻAR“ Kraków. Sławkowska 11, podwórze. 562

ŁÓŻKO żelazne składane z siatką stalową, sprzedam Kraków, Kazimierza Wielkiego 89. — mieszkanie 3. 589

SPRZEDAM srebrne lisy. Oglądać codziennie 10 do 16. Kraków, Wolnica 14/26. 592

SPRZEDAM zegar antyk — z brązami. palto czarne męskie sy berynowe. Kraków Wrzesińska Nr. 11, m. 1 531

UBRANIE czarne. pierwszorzędne do sprzedania Kraków — Mogilska 15 Bufet, od 13—15. 537

Matrymonjalne

PORADŹ się uczonego **GRAFOLOGA** Kraków Florjańska 3 1399

ELEKTRO-MECHANIK lat 43, pozna panią dobrego serca. Cel matrym. Zgłoszenia z fotografją: Goniec Krak. Tarnów — „918“. 190k

B kupiec emeryt. walory umysłowe zdrowie lepsze aspiracje zawrze znajomość matrymonjalnie. Goniec Krak., Kraków „Nr. 1850“.

SAMOTNA, niezależna, Polka katoliczka, lat 41, pozna matrymonjalnie kulturalnego, — byłego wyższego wojskowego. — Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 61k“.

KAWALER lat 25, ciemno — blondyn, wzrostu średniego, fachowiec, pragnie poznać w celu matrymonjalnym — pannę inteligentną. Tylko poważne zgłoszenia — Zamość, legit. 63. 72k

PRZYSTOJNY kawaler, 35, inteligentny, pragnie się niezwłocznie ożenić. Poważne zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków „Nr. 74k“.

POZNAM dwie córki wykształcone niebiedne z panami o równych walorach Cel matrymonj. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, — „Nr. 75k“.

POSAŻNA, przystojna brunetka, 18, pozna pana na stanowisku Cel matrymonjalny. Fotografja. Goniec Krakowski Kraków „Nr. 1458“.

PANNA inteligentna, własny interes, 26 lat, poszukuje matrymonjalnie uczciwego do 35. — Kielce, skrytka 17 — „Afrodyta“. 217k

POZNAM Pana niezależnego, do lat 50, — warunek: wysoki brunet. Cel matrymonialny Goniec Krak., Kraków, „Nr. 405“.

Lokale do wynajęcia

NOCLEGI niekrępujące Kraków, Wielopole 13/4, I piętro front. 2067

POKÓJ tylko dla przejezdnych obok dworca: Kraków, Kurniki 3, m 7 7949

NOCLEGI śródmieście — Kraków, Krupnicza 14/5 8046

NOCLEGI solidnym: Kraków, Miodowa 39, m 8. 1715

NOCLEGI Kraków, Radziwiłłowska 14/2 669

NOCLEGI niekrępujące — czyste, ciepłe. — Kraków, Zwierzyniecka 8/26 oficyna. 972

NOCLEGI ogrzane: — Kraków, Długa 26/3. 1176

NOCLEGI śródmieście Kraków Asnyka 5 — Kowalska 1219

NOCLEGI: Kraków, Poselska 16, I p. m 2. 1273

POKÓJ nieumeblowany z łazienką do wynajęcia. Kraków. Nowowiejska 6, mieszkanie 9. 530

NOCLEGI niekrępujące: Kraków, św. Gertrudy 27, m. 5. 1276

NOCLEGI czyste, porządne: Brzozowa 9, oficyna I p., m. 15. Kraków. 1292

NOCLEGI niekrępujące — Kraków, Zwierzyniecka 4/38. 2058

NOCLEGI Kraków, Zielona 20, m. 2 2071

NOCLEGI Kraków, Starowiślna 37/4. 2073

NOCLEGI Kraków, Gołębia 16/9. 2072

NOCLEGI ogrzane, solidnym: Kraków, Zielona 25/1 2076

NOCLEGI Kraków, Wielopole 5/5. 2077

POKOJE!!! MAJEWSKI Kraków, Wszystkich Świętych 8 2153

NOCLEGI OGRZANE: Kraków. Zyblikiewicza 5/122. 2259

LOKAL sklepowy przy ul. Krakowskiej, za zwrotem kosztów remontu odstąpię. Kraków, Grodzka 47, „As“. 2473

POKÓJ umeblowany od lutego do wynajęcia. Kraków — Halczyna 23. 1838

POKÓJ nieumeblowany, w domu luksusowym, — natychmiast do wynajęcia. Kraków, Zamojskiego 61/8. 598

NOCLEGI: Kraków. Krupnicza 28/2. 2176

DO wynajęcia pokój umeblowany, — Kraków. Lubomirskiego 7/15. 597

PANIENKI DWIE pracujące, uczciwe, poszukują pokoiku z opałem, przy rodzinie. — Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 2475“.

NIEMIEC poszukuje pokoju z meblami lub bez, z łazienką — albo mieszkania jednopokojowego. Zgłoszenia z ceną: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 2323“.

ŚRÓDMIEŚCIE! Nowocześnie umeblowanego pokoju szuka elegancki pan. „FIOUCIA“ Kraków — Florjańska 15. 2173

Nauka i wychowanie

PROFESOR germanista Kraków, Zielona 25/21 Pierwszorzęd. na wymowa niemiecka. najnowsza stenografja niemiecka. 1008

MASZYNOPISMO indywidualnie — nowoczesną metodą: Kraków. — **GRODZKA** 27 421

WPISY na **KURSY HANDLOWE.** Biuro wości. Kraków Smolki 9, trwają od 11—13. 17—19 Świadectwa 1547

NIEMIECKIEGO wyuczam najszybciej berlińskim akcentem: Kraków, Czysta 21, mieszkanie 12. 2371

SZUKAM taniej lekcji francuskiego (konwersacja). — Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 481“.

Wznowiliśmy sprzedaż

Części rowerowych

„HURTOCENTRALA“ Sp. z o. o.

Warszawa, Senatorska 28/30—tel. 672-31

Prowincja za pobraniem pocztowym — przedpłata 50%

AKUSZERKA miła, lat 30, szuka przystojnego męża. Zgłoszenia Zakopane, Agencja Siemianowskiego „Nr. 879“ 220k

WDOWIEC 45-letni, bezdzietny, uczciwy, szuka szlachetnej — panny poważnie myślącej. Cel matrymonj. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Rzeszów „Wdowiec“.

KAWALER 38, samodzielny, niebiedny, pozna matrymonjalnie panią sfer kupieckich, rolniczych. Goniec Krakowski Kraków „Nr. 586“.

FOTOGRAF, lat 30 właściciel zakładu — pozna panią sytuowaną Cel matrymonialny. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 604“.

NOCLEGI Kraków, Lubicz 19/5 178

NOCLEGI Kraków, św Jana 30/4. 1642

NOCLEGI przyjezdnym: Kraków. Wielopole 24, m. 4, II piętro. 1716

NOCLEGI Kraków Szewska 7/7 1717

ZAMIENIĘ mieszkanie dużą pojedynkę na 2 pokoje z kuchnią Wiadomość: Kraków, Krakowska 30 Sklep żelazny 1817

NOCLEGI CZYSTE, WYGODNE, ogrzane Kraków Jagiellońska 7A/22 I p 1966

POKÓJ umeblowany wolny. Kraków, Wielopole 10 Biuro 2083

Lokali poszukuje

URZĘDNIK Polak poszukuje nieumeblowanego pokoju, może być z utrzymaniem — własny opał. Goniec Krak. Kraków, „Nr. 451“.

POSZUKUJE się od zaraz pomieszczenia dla samochodu ciężarowego. A. Sochor i Co. Kraków, Gołębia 3. Tel. 11252. 242k

MIESZKANIE 2 pokojowe, komfort, dzielnica — niemiecka. zamienię równe, ewent. w polskiej. Goniec Krak., Kraków „Nr 533“

POKOJU umeblowanego gdziekolwiek — poszukuje sytuowany Polak Goniec Krak., Kraków „Nr 2085“.

GRZEJNIKI ELEKTRYCZNE

kuchenki kryte jedno i dwupłytkowe, żelazka, piecyki odblyskowe, konwekcyjne i słońca, z gwarancją. własnej produkcji

Zakłady Elektromechaniczne K KŁYS

WARSZAWA, ul. Piusa XI Nr. 38.

tel. 8-22-21.

Przedstawiciele rejonowi pożądani.

Różne

Podania Florjańska 55.

SZCZUROWSKI KASY OTWIERA Kraków. Fałata 14, telefon 189 61 8219

WARSZTAT NAPRAW MASZYN biurowych najkorzystniej: Agentura Handlowa Gołębiowski - Rafalski, Kraków św. Marka 27. — Telefon 226-45 1013

UNIEWAŻNIAM skradzione papiery na nazwisko: Julja Konieczna. Znalazca odda w firmie Ritter — Kraków Dietlowska 29. 640

MASZYNY do pisania rachowania naprawia pracownia mechaniczna — Władysław Zygmunt — Kraków Starowiślna Nr 19 802

TRWAŁA ondulacja **GWARANTOWANA:** Kraków Legjonów 12 **KOWALSKI** 8213

WARSZAWA Pensjonat. M niuszki 7. m 3 pokojach bieżąca woda. 187k

ŁAGIEWNIKI, Główna 100 — otwarta została filja Chemicznej Pralni „Błękit“, oraz sklep używanych rzeczy „Okazja“. 1986

JASNOWIDZ przepowiada. poradzi wszelkich kwestjach, pisemnie zaliczeniem podać datę urodzenia, pytania: Kraków, Adolf Hitler-Platz 46/5. 2192

PLANY, RYSUNKI, FOTOKOPJE dokumentów kopjuje Elektryczna Kopjownia. Kraków, Starowiślna 12 2277

BIELIZNĘ męską z powierzonych materjałów na miarę — wszelkie przeróbki wykonuje Wytwórnia Bielizny, Kraków, Starowiślna 8 9580k

PIĘKNE i artystyczne zdjęcia wykona „FOTOS“, Kraków, Stradomska 27. 196k

DR. PRUSKI choroby skórne i weneryczne, ordynuje 12—1 i 4—6, ul Grodzka 3. 8201

DŁUGOLETNI Koncesjonowany Zakład Ślusarski Stanisława **ŚLIWICKIEGO** przyjmuje do naprawy **WAGI** i przedkłada do legalizacji, — Kraków. **MIODOWA** 2 — telefon 146-04 9512k

MARJA MARTA PIETRUCH wyższy talent — widzi przyszłość, zaginionych, poradzi we wszelkich sprawach. — Kraków, Dajwór 25, m. 15. 554

ZAKŁAD mechaniczny Kowalińskiego. Kraków Sławkowska 6, telefon 226-90. naprawia maszyny do pisania liczenia wszystkich systemów 573

NAJLEPSZĄ trwałą ondulację farbowanie włosów — wykonuje firma: „Sława“ Kraków, Florjańska 47, w podwórcu. — Ceny przystępne. 1323

SPECJALISTA CHORÓB WENERYCZNYCH skórnych — Dr. Hałacz Józef — Kraków, Krakowska 9. 2336

GRZEGORZ MARJAN PODOBIŃSKI b. podporucznik W. P. zaginął w wojnie niemiecko polskiej. Ktokolwiek posiada jakieś wiadomości o wymienionym, proszony jest podać pod adresem: Teofil Podobiński Goraj, pow. Biłgoraj. 108k

CELEM wypoczynku poszukuję zacisznego pensjonatu — lub dworku. — Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków „Nr. 112k“.

FUTRA wykonuje i odnawia szybko i solidnie Pracownia Kuśnierska **ANTONIEGO MARCZYKIEWICZA,** Kraków. Starowiślna 83 (sklep) 1322

LUSTRA wykonuje Szyby do samochodów Gabilloty szklane Odnawia stare lustra. Kraków. — Krowoderska 9 1510

ROWERY patefony, maszyny naprawia Zakład mechaniczny Kraków, Szlak 1. 2278

APTEKĘ lub drogerję kupię przystąpię do spółki lub obejmę zarząd. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 559“.

FOTOGRAFJE legitymacyjne na **POCZEKANIU,** artystyczne portrety, prace amatorskie solidnie — tanio: Zakład Fotografji Nowoczesnej, — Kraków, Stradomska 7. 1011

ELEKTRYCZNE INSTALACJE OŚWIETLENIA i silników wykonuje oraz naprawia: Armatys, — Kraków, Stolarska 6. 1024

DZIECI przyjmuję — całkowite **UTRZYMANIE,** opieka **STARANNA:** — Rabka-Zdrój, willa „Moja“, Marja Szarzyńska. 2191

BRYCZESY specjalnie wykonuje Grzywa — Kraków, Garbarska 24. 2421

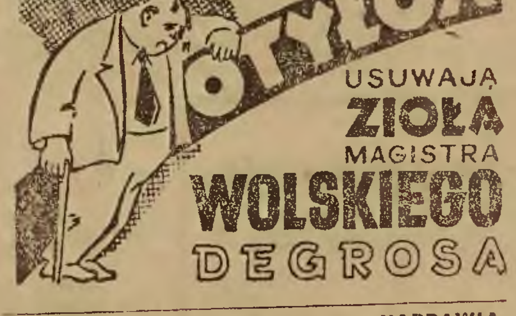
ZEZWOLENIA na sklep lub warsztat elektrotechniczny poszukuję. Oferty: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 631“.

PRZEWOŻĘ autami towary. Zgłoszenia: — „Par“, Kraków, AdolfHitler-Platz 46 pod „1810“. 230k

FOTOGRAFA uczciwego z kartą do założenia lepszego zakładu do spółki poszukuję. Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 503“.

UNIEWAŻNIAM skradzioną legitymację Emila Cimury, wystawioną przez konsum fabryki tytoniu. 590

wadliwą przemianę materji i

USUWAJĄ **ZIOŁA** MAGISTRA **WOLSKIEGO** DEGROSA

KONCESJĘ na sklep towarów mieszanych wydzierżawię. Wiadomość: Biuro **MAJEWSKI,** Kraków, Wszystkich Świętych 8. 2353

Długoletni Zakład **NOŻOWNICZO-SZLIFIERSKI** Stanisława **ŚLIWICKIEGO**, przeniesiony z ul św Idziego na ul Miodową 2. Wykonanie nadal solidne Telefon 146-04. 9474k

PLANY kopjuje i wykreśla, dokumentów fotokopje wykonuje: Kraków, Szewska 24. 9701k

ELEGANCKA Pani fotografuje się we „FOTOSIE“ Kraków — Stradomska 27 9939k

POSZUKUJĘ Antoniny z **LEGOWICZÓW** i Stefana **MYSAKÓW**, wywiezionych z Mościsk. Wiadomość: Apteka, Alwernia koło Trzebini. 9972k

JÓZIO CHMIELOWIEC, zamieszkały obecnie we Lwowie, prosi Wiktora, zamieszkałego w 39 w Krakowie, o znak życia tą samą drogą — do Gazety Lwowskiej 166k

PRZEPROWADZKI przewóz fortepianów, oraz wszelkich towarów wykonuje solidnie i fachowo: Kazimierz Pawlik — Kraków, Sławkowska 11. m. 11. 9818k

ZAWIADOMIENIE! Długoletni Koncesjonowany Zakład Ślusarski — Napraw **WAG** Stanisława **ŚLIWICKIEGO** przeniesiony z ulicy św Idziego na ul **MIODOWĄ** 2. telefon 146-04 9461k

JASNOWIDZ przepowiada, poradzi wszelkich wydarzeniach — przyjmuje 10—6, Kraków, Adolf Hitler-Platz 46/5 II piętro 2195

PODANIA!!! MAJEWSKI — Kraków. Wszystkich Świętych 8 9700k

NOWY telefon do pogotowia elektryczne go Nr. 110-53. — Kraków. św Jana 13. 1579

15.000 włożę do koncesjonowanego — przedsiębiorstwa przemysłowego — lub handlowego Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków „Nr. 1907“.

GABINET KOSMETYCZNY Marji Urbanowej, Kraków, Rzeszowska 8, tel. 217-56. 2498

BRONISŁAW fryzjer damski, przeniósł się z ul. św. Marka 25 na św. Marka 23, Kraków. 2453

ZGINĄŁ piesek mały czarny, ogonek obcięty, biała plama pod brodą — brązowe plamki na łapkach. Odprowadzić za wysokiem wynagrodzeniem. Kraków. Wielopole 6 m. 13. 234k

GABINET KOSMETYCZNY Babczyńskiej & Piotrowskiej — czynny 9—12, 15 do 18. Kraków. św. Tomasza 4. 2333

PODNOSZENIE OCZEK cerowanie, przyszywanie stóp — solidnie, tanio, fachowo, punktualnie: „JOLA“ — Kraków, św. Tomasza 10. 2335

WARUNKI odpowiadają. P. M. Częstochowa, „Renoma“, Wdowa. 216k

BAR pod Gewontem — Kraków, Senacka 8 — wydaje obiady, gorące potrawy raz na widelec — 2 zł. 2496

UNIEWAŻNIAM zgubiony „Ausweis“ i legitymację Baudienstu — Przemyśl, na nazwisko Łoboś Józef. Zwrot za wynagrodzeniem. 110k

BANDAŻYSTA Roman Fijak. Kraków Starowiślna 57: opaski przepuklinowe pooperacyjne, sprężynowe, bezsprężynowe. Bardzo wygodne w noszeniu 800

NAPRAWIA bez śladu uszkodzoną garderobę Tkalnia Sztuczna. Kraków, Starowiślna 43 (dawniej Mikołajska, Adolf Hitler-Platz 1714

UNIEWAŻNIAM książkę Ubezpieczalni, skradzioną w tramwaju, — Ślęzak Tadeusz, Swoszowice 52. 633

ARTYSTYCZNA TKALNIA naprawia bez śladu, czyści chemicznie, farbuje, — przerabia wszelką garderobę, — Kraków. Grodzka 6. telefon 180-58. 8807k

LEKARSKIE szafy, stoły. krzesła ginekologiczne itd. wykonuje Fabryka Mebli Metalowych **POGORZELSKI,** Kraków. św Łazarza 9, telefon 177-01 8895k

ŚNIEGOWCE! KALOSZE OPONY wulkanizuje nowoczesnym systemem elektrycznym Skład rowerów. Kraków — Borek Fałęcki — Główna 40. 2159

KLINIKA LALEK naprawia lalki — specjalność zamykane oczy, rzęsy, peruki włosowe: **BAZAR** Krajowy. — Kraków, Sławkowska 1. 2288

TANIEJ od druku powiela: Kraków. — Szewska 24 9702k

FILATELISTYCZNE Biuro Rekord — Jarosław wysyła gratis cennik, prospekty **ABONAMENTU** nowości, pośrednictwa kupna, sprzedaży nowoczesnych nalepek. 9985k

FORTEPIAN LUB PIANINO weźmie na przechowanie bezpłatnie solidna rodzina. Kraków, Zyblikiewicza 1/a m. 2. 74

NOWOCZESNA szlifiernia nożownicza, ostrzy narzędzia fryzjerskie, chirurgiczne oraz naprawa **ZAPALNICZEK.** Kraków, Starowiślna 33. — L. **TYLIŃSKI.** 721

LIST otrzymałem, podać dokładny adres. J. T. 1236

MASZYNY BIUROWE odnawia, naprawia. konserwuje wszystkie systemy. Specjalista: Żychowicz, Kraków, Felicjanek 21. 791

UNIEWAŻNIAM zagubione zaświadczenie Urzędu Pracy, Kraków. Józef Sowielski, ur. 18. XI. 1922. Kraków 609

UNIEWAŻNIAM skradzioną książeczkę Ubezpieczalni — Marja Ściebur, Podgórze ul. Kącik 2, m. 13. 613

PERSKIE dywany, obrazy, antyczne meble: **SIKORSKA,** Bracka 6 — wejście z bramy. 2388

PLUSKWY i wszelkie robactwo z zarodkami tępi **GAZ B. F. AZOT** Kraków Dietla 19, telef.: 217-48. 9640k

Posiadam PATENT

z Urzędu Patent. i zezwolenie na prowadzenie wytwórni **grzejników elektr.** (kamionkowych). — **Poszukuję spólnika z kapitałem** do rozszerzenia wytwórni. Oferty: **Majewski,** Kraków. Pl. WW. Świętych 8. tel. 155-06. 1673

Masarskie maszyny!

Mieszarka młynek z motorem 5,5 KM. Siemens 220/380 Volt, transmisją i pasami okazyjnie sprzedam Zgłoszenia „Par“ — Kraków, Adolf-Hitler-Platz 46 pod „Nr. 165“. 238k

Wolne posady

RZETELNE PODANIA do WŁADZ w jęz. niemieckim — Tłumaczenia — FLORJAŃSKA 6 — BIURO przepisywania na maszynach

ZOSTANIE przyjęta **FRYZJERKA-MANICURZYSTKA**, siła pierwszorzędna, 400 zł miesięcznie. Zgłoszenia: Biuro Ogłoszeń Józefa Sośzyńska, — Jarosław. 234

KOMINIARSKI pomocnik potrzebny w Liszkach. 1869

ZECER-MASZYNISTA do obsługi małej drukarni fabrycznej potrzebny zaraz. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków. „Nr 2214"

ZDOLNA fryzjerka lub fryzjer damski zostanie zaraz przyjęty. Oferty z podaniem warunków: Cwiertnia Wład., Stalowa Wola. 68k

PANNA inteligentna, — skromnych wymagań do pielęgnacji, obsługi, gotowania do starszej pani, poszukiwana. Kraków. Krakowska 7/16. 557

POTRZEBNY chłopiec do posyłek uczciwy, inteligentny. Biuro Techniczne Szajer, Kraków, — Florjańska 5. 2406

EKSPEDJENTKA energiczna, uczciwa, zdolna, znająca dobrze buchalterję, maszynopismo, potrzebna. Firma Herzog, Kraków, św. Marka 21. 2407

DOZORCA małżeństwo, średni wiek. **BEZDZIETNE**, bardzo dobre polecenia, potrzebni. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 2600".

CHOLEWKARZ i czeladnik szewski na szyte męskie, tylko zdolni potrzebni zaraz. Kraków, Grzegórzecka 4, Kowalik. 515

AGENCI PORTRETOWI poszukiwani. Najwyższa płaca. — Sowiński, Kielce Deutsche Wehrmachtstrasse 18 9967k

PRAKTYKANTKA potrzebna do fryzjera. — Kraków, św. Anny 4. 430

FRYZJERKI poszukuję natychmiast. Zgłoszenia Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 439".

PANNA do dziecka potrzebna. — Kraków, Pańska 5/1. 452

POTRZEBNA służąca do wszystkiego. Kraków. Smoleńsk 21, m. 5. 525

CZELADNIK krawiecki potrzebny. Kraków, — Kalwaryjska 67, m. 3. 526

POSZUKUJĘ dochodzącej z praniem od 8—2. Kraków, Długa 59/5. 534

Posad poszukują

DWÓCH leśników (wyższe, średnie) poszukuje posady. Łaskawe oferty: Opatów, Cukrownia, dla „Leśnika". 62k

INTELIGENTNA młoda pani z synkiem, zajmie się gospodarstwem samotnych osób. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 429".

INTELIGENTNA panienka, uczciwa, szuka jakiekolwiek pracy — najchętniej do sklepu. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 442".

MATEMATYK obeznany z pracami biurowemi — językiem francuskim, niemieckim szuka jakiejkolwiek posady. — Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków „Nr. 579".

MŁODA inteligentna panienka, znająca język niemiecki, maszynopismo — szuka jakiejkolwiek pracy. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 538".

INTELIGENTNĄ osobę do prowadzenia gospodarstwa, — lubiącą dzieci, energiczną, przyjmę. — Zgłoszenia: Zakopane, — Ajencja Siemianowskiego, „Nr. 882". 188k

DZIEWCZYNĘ z gotowaniem do wszystkiego, poleconą, przyjmę. — Kraków-Podgórze Śliska 15. 1463

DZIEWCZYNĘ do gospodarstwa w Krakowie — przyjmę Kraków Podgórze, Śliska 15. 1464

PANNA do dzieci (5, 4 lat), oddana, uczciwa, chętna, czysta. Praktyka — referencje. Kraków, Topolowa 46/4. 2509

PRACOWITA służąca poszukiwana dla starszego małżeństwa, na wyjazd do Wiednia. Zgłoszenia osobiste codziennie od 8 do 10, Kraków, Karmelicka 28, m. 12. 247k

SŁUŻĄCA potrzebna zaraz do wszelkich prac domowych, prócz gotowania. Kraków, Pijarska 11, m. 7. 2442

Potrzebna **BUCHALTERKA** obeznana w sprawach przewozowych. Język niemiecki konieczny. Zgłoszenia osobiste niedziela. 10 rano: A. Sochor i Co., Kraków — Gołębia 3. Telef.: 11252. 241k

STENOTYPISTKA władająca dobrze językiem niemieckim od zaraz poszukiwana. Zgłoszenia do Fabryki mebli S. Manne, Kraków, — Szpitalna 3, II. piętro 240k

POMOCNICY domowej do 3 osób i dziecka poszukuję od 1 II. Kraków, Zielona 25/9. 2337

NATYCHMIAST potrzebny pomocnik kominiarski kawaler, uczciwy; warunki przystępne Filipowicz R. Krosno. 69k

POTRZEBNA służąca do pomocy domowej z poleceniami. Kraków, Sienna 14, m. 4. 594

INSTALACJE Elektryczne. Kraków, św. Marka 31 — zatrudnią siłę biurową na skromnych warunkach Zgłoszenia tylko listowne. 133k

MIESZKANIE lub zapłatę za obsługę. Kraków Mikołajska 11 — m. 3. 492

POWAŻNA instytucja poszukuje stenotypisty (tki) — znajomość języka niemieckiego i maszynopisma. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 445".

MŁODY inteligentny, wykształcenie średnie, język niemiecki, poszukuje posady od zaraz. Goniec Krakowski Kraków „Nr. 496".

FRYZJER męski pierwszorzędny poszukuje posady. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 499".

POSZUKUJĘ całodziennej obsługi. — Goniec Krak., Kraków, „Nr. 441".

GOSPODYNI z dobrem gotowaniem poszukuje pracy do kasy na. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 536".

SYMPATYCZNA panienka potrzebna do sklepu. — Zgłoszenia: Kraków, Starowiślna 46 „Bar" 517

SAMOCHODOWY warsztat. Kraków Wielicka 85, poszukuje uczniów do praktyki. 519

SAMOCHODOWEGO MAJSTRA na dobrą prywatną posadę, poszukujemy Kraków, Wielicka 85. 518

POTRZEBNA dziewczyna do pomocy do baru natychmiast. Bar, Kraków, Jagiellońska Nr. 2. 426

POWAŻNA instytucja poszukuje zaraz gońca od lat 16 do 18. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków „Nr 444".

POTRZEBNA młoda inteligentniejsza dziewczyna do pracy domowej i w sklepie. Zgłoszenia: Kraków. Dietla 99 m. 2. 529

ZARZĄDCA majątku rolnego, kawaler, 36, szkoła rolnicza, samodzielny, poszukuje posady — Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr 428".

OGRODNIK dyplomowany — pierwszorzędny fachowiec, poszukuje posady zaraz, najchętniej do majątku. — Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków „Nr. 511".

DROGISTKA dwuletnia praktyka w drogerji dwa lata pracy w aptece, szuka posady. Apteka Czarny Dunajec. 560

MAGISTRA FARMACJI poszukuje zarządu lub posady w aptece lub drogerji. Zgłoszenia: apteka Czarny Dunajec. 558

OGRODNIK fachowiec przyjmie posadę zaraz Goniec Krakowski Kraków „Nr 522".

Kupno

KUPUJĘ książki, encyklopedje, herbarze, aparaty fotograficzne, instrumenty muzyczne, obrazy Antykwarnia Stanisława Pelc, — Kraków Szpitalna 19. 8210

PIANINO fortepian krótki, kupię prywatnie. Zgłoszenia: Goniec Krak. Kraków „Nr 940".

MEBLE różne — natychmiast **KUPUJE** gotówkowo: Hala Meblowa, — Kraków, Grodzka 59 1320

KUPUJE używane maszyny do miesz. Szlifiernia, Kraków, **DIETLA 46**, — Myszkowski 1335

KUPIĘ prawdziwe piżmaki (futro, pelerynkę, kołnierz lub pojedyncze skórki). Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 2390".

KUPIĘ wózek sportowy. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków „Nr. 2343".

FOTEL wygodny, wyściełany ewentualnie klub kupię. Oferty: **MAJEWSKI**, Kraków, Wszystkich Świętych 8. 2357

OKAZYJNIE kupię portjery. — Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 2332".

KUPIĘ ZARAZ 600 kg. oleju rzepakowego odpadk. 100 kg gliceryny techn. Kraków, Dietla 19/7. 2419

MEBLE UŻYWANE GOTÓWKOWO kupuje natychmiast Hala Meblowa, Kraków, Grodzka 59. 1811

KUPUJĘ używane patefony i płyty względnie zamienię. — Kraków, Krakowska 30, sklep u żywanych rzeczy żelaznych 1815

DYWANY KILIMY SPRZEDASZ szybko w Komisie, Kraków. Pl. Dominikański 4. 1835

KUPIĘ ładną szafę bibljoteczną, dwie mało używane kołdry, podpinki, poduszki. Oferty — pod „K" biuro Hupczyc, Kraków. Jagiellońska 7. 2270

BALONY — DYMIONY szklane mogą być używane — każdą ilość kupuje: — Artykuły Szklane. Kraków św Sebastjana 23 198k

KUPUJĘ wszelką używaną garderobę męską, damską, dziecięcą oraz bieliznę. Kraków, Wolnica 8 (pralnia). 1461

KUCHNI angielskiej trzechpalnikowej poszukuje Koncesjonowany Chrześcijański Sklep Komisowy, św. Tomasza 26. Kraków — 162-01. 2501

PORCELANY, kryształów, patefonów, kilimów poszukuje Koncesjonowany Chrześcijański Sklep Komisowy, — św. Tomasza 26, Kraków, 162-01. 2502

WAZELINĘ (tłuszcz) do skóry w większych ilościach zakupi: „Budowa", Rozwadów n. S. 59k

PŁYT GRAMOFONOWYCH zużytych każdą ilość zakupimy. Oferty z cenami: Ruszkowski, Warszawa, Krakowskie 17. 193k

SUKNIE ŚLUBNĄ welon na wysoką kupię niedrogo. Oferty z ceną: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 194k".

KUPIĘ ZARAZ! 1000 kg. lizolu. Zgłoszenia: Kraków, Dietla 19, m. 7. 2420

GOTÓWKĄ płacimy za używane ubrania, płaszcze, spodnie, sukienki, **KOSTJUMY**: Kraków, **PL. DOMINIKAŃSKI 1.** 2379

SZYBKO sprzedasz aparaty foto, **MASZYNY** do szycia, pisania, dywany-kryształy przez Komis, **GRODZKA 42**, Kraków. 2381

POTRZEBUJEMY do natychmiastowej sprzedaży: — ubrań, płaszczy, sukienek, kostjumów, spodni, kilimów, bielizny: Komis, **GRODZKA 42**, Kraków. 2382

WARTOŚCIOWE PRZEDMIOTY, kredens nowoczesny, srebro, zegarek, aparat fotograficzny, dywany kryształy kupię. — Kraków, Wielopole 10, — Biuro. 2402

WERK elektryczny patefonowy kupię. — Podać cenę. Goniec Krak., Kraków „Nr. 528".

ZEGARKI biżuterja, brylanty, kupno, sprzedaż, zlecenia — poleca: **CHWIŁKOWSKI**, zegarmistrz-jubiler — Kraków, Florjańska 3. 2405

KUPIĘ auto ciężarowe 1,5 t., platon, wóz ciężarowy z koniem, uprzężą. — Goniec Krakowski Kraków, „Nr 454".

„MINIFEX" aparat fotograficzny, względnie inny mało obrazkowy kupię. — Zgłoszenia szczegółowe: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 221k".

KUPIĘ wózek dziecięcy marki „Konkom" w b. dobrym stanie, najchętniej autko. Kraków — telefon 124-33 507

KUPIĘ dobrą i zdrową cegłę z rozbiórki około 50.000. — Oferty, cena: — Kraków, Starowiślna 14/4. 447

KUPIĘ motor elektryczny prądu zmiennego 2½—3 kmi. Oferty: Kraków, Starowiślna 14/4. 448

KUPUJE używaną garderobę: Kraków, Bracka 10, m. 7. oficyna. 1025

PŁYTY patefonowe stare. **UŻYWANE** kupimy: „CENTRO-KOMIS". Kraków, Grodzka 9. 2188

OBRAZ sprzedasz najkorzystniej: **WAWRZECKI**, Kraków, Wiślna 9. 2273

FILATELISTOM uzupełnia kupcom komisy wysyła, — kupuje wszystko „Mundus", — Kraków. Adolf Hitler-Platz 37. 1014

KUPIĘ komplet wałków malarskich z wzorami. Zgłoszenia z podaniem ceny: M. Pawelec, — Busko-Zdrój, ul. Chmielnicka 55. 64k

TRENCZ angielski w pierwszorzędnym stanie, duży — kupię Goniec Krakowski. Kraków „Nr. 8105".

NOWY względnie używany podręcznik do nauki arytmetyki handlowej Czyloka i Nowaka, kupię. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 71k".

DEMIONY każdą ilość i wielkość kupuje: Skład Artykuły Szklane i Gospodarcze, Kraków, św. Agnieszki 1. Tel. 186-49. 169k

KILIMÓW do sprzedaży komisowej poszukuje skład fachowy Kraków, Długa 23. 1348

UŻYWANE hulajnogi balonowe, rowerki dziecięce, wózeczki sportowe, głębokie, oraz lalkowe kupię. Kraków, Zamojskiego 69/5 1647

KILIMÓW, dywanów, narzut, **POŚCIELI**, bielizny, wszelkiej **GARDEROBY**, — maszyn patefonów poszukujemy: „CENTRO-KOMIS", — Kraków. Grodzka 9. 2189

HARMONIĘ fortepianową, — dobrą, kupię niedrogo. Warszawa Czackiego 16-5 — Pilarski. 55k

ŁAGIEWNIKI, Główna 100, sklep „Okazja" kupuje, sprzedaje wszelkie używane rzeczy. 2300

FISHARMONJĘ średnią, dobrą, kupię. Zgłoszenia Kraków-Łobzów, Halczyna 9a, mieszkanie 6a. 643

POTRZEBUJEMY natychmiast ubrań, **KOSTJUMÓW**, sukien, — **FUTER.** — Dom Handlowo-Komisowy, Kraków, Szpitalna 11. 1381

Sprzedaż

SPRZEDAJĘ różne używane rzeczy żelazne: — Kraków, Krakowska 30 (sklep) 2276

OBRAZY najlepszych artystów polskich: — **WAWRZECKI**, Kraków, Wiślna 9. Sprzedaż, ocena, kupno. 2274

ZNACZKI POLSKIE i Gubernatorstwa znajdziecie dokładnie opisane Cenniku-Katalogu 1942. Dwanaście fototablic, trzysta dwadzieścia znaczków Przekazem 7.20. zaliczeniem 8.80 Polski Dom Filatelistyczny — Warszawa Marszałkowska 116 9666k

PRAWIE nowy garnitur rdzawy, **PŁASZCZ** angielski, **SPODNIE**, sukienki, obuwie kilimy — sprzeda Komis **GRODZKA 42**, Kraków. 2385

OKAZYJNIE SPRZEDAJEMY wszelką **GARDEROBĘ**, dywany kilimy, narzuty, pościel, bieliznę, porcelanę, praktyczne przedmioty: „CENTRO-KOMIS" Kraków. Grodzka 9. 2187

PASTA do obuwia czarna pudełka blaszane, stale na składzie **HURTOWNIA** KUPCÓW POLSKICH, Kraków, Krupnicza 11. 2398

KASA Wertheimowska do sprzedania. Kraków, Lipowa 23, m. 2a 539

SPRZEDAM urządzenie dla sklepu korzenno-spożywczego. — Kraków, B. Joselewicza 20/1. 13-2 6—8. 542

FILATELISTÓW setki unikanie błędów przy zbieraniu znaczków, kupując specjalny „Podręcznik". — Przekazem 4.40, zaliczeniem 7.— Polski Dom Filatelistyczny, Warszawa, Marszałkowska 116. 9667k

FOTO-CUKROWSKI Warszawa, Marszałkowska 152, poleca klisze, papiery chemikalja, suszarki, obcinarki, kopjarki, reflektory, powiększalniki, ekrany itp. firm krajowych i zagranicznych. 9682k

BAŃKI felczerskie dostarcza Skład Artykuły Szklane i Gospodarcze Kraków, św. Agnieszki 1. Telefon: 186-49. 105k

KLEJ stolarski, szelak jasny, ciemny, pokost, lakiery, mydła sprzedaje: Zofja Żagota, Kraków, Rynek Kleparski 10. 1328

PATEFONY nawet zepsute, — płyty, połamane też, sprzedaje — kupuje używane firma Jędrasiński, Kraków. — Dwernickiego 7. 23

ROWER damski, prawie nowy, na częściach przedwojennych, do sprzedania. — Goniec Krak., Kraków. „Nr. 635".

MASZYNĘ do szycia gabinetową, sprzedam Kraków, Krowoderska 45/2. 1157

NAJTANIEJ SPRZEDAJEMY maszyny „Singera", fotoaparaty, harmonje, patefony, płyty. **NAKRYCIA** stołowe srebrne, platerowe: „CENTRO-KOMIS", — Kraków, Grodzka 9. 2186

MASZYNĘ krawiecką, spód pod maszynę — sprzedam. Kraków, Krowoderska 52/1. 1755

GABINET MĘSKI okazyjnie sprzeda „CENTRO-KOMIS", — Kraków, Grodzka 9. 2190

ŁAGIEWNIKI, Główna 100. sklep „Okazja" sprzedaje — kupuje wszelkie używane rzeczy. 2299

DO SZYCIA maszynę jak nową, sprzedam. — Kraków, Krowoderska 39, m 10. 762

PATEFON ELEKTRYCZNY najnowocześniejszy. **WSZYSTKIE** napięcia, prądu zmiennego, stałego, oraz wzmacniacz — sprzeda „CENTROKOMIS", Kraków, Grodzka 9. 2185

WORKI papierowe, jutowe oraz sienniki, sprzedaję. Ossowski, Kraków, — Długa 63. Telefon 124-08. 1751

DYWANY KILIMY TANIO sprzeda: Dom Komisowy, Kraków, Pl. Dominikański 4 1849

MŁYŃSKIE maszyny oraz gazę szwajcarską — poleca **FABRYKA** Maszyn „G.O. LITOR" Kraków, św. Wawrzyńca 26. 1836

FILATELIŚCI! żądajcie natychmiast bezpłatnej listy okazyjnej [illegible] uczniowych Polski Dom Filatelistyczny, — Warszawa Marszałkowska 116. 9669k

KARBID, LAMPY, baterje, bambosze, szczotki — poleca: Kilian — Kraków, Starowiślna 10. 9778k

TAPCZANY, SYPIALNIE, JADALNIE, GABINETY poleca: Wytwórnia Mebli, Kraków, Estery 12 (przecznica Miodowej) Ceny bardzo przystępne. 9937k

PATEFON elektryczny w pięknej nowoczesnej szafce wbudowany wzmacniacz — głośnikiem sprzedam Kraków, Florjańska 15/4. Godziny dowolne. 99k

BIBUŁKI PAPIEROSOWE wąskie szerokie poleca Dworski Kraków Grodzka 65. 9807k

SREBRNY lis, futro damskie kryte, brązowe i popielate, średnie no miary. Kraków, Krakowska 36 (sklep) 2399

MAŁO używane **UBRANIA, PŁASZCZE, SPODNIE**, sukienki, obuwie tanio sprzeda Sklep skupu. — Kraków, Pl. Dominikański 1. 2380

OBRAZY znanych malarzy polskich sprzedam szybko: godzina 10—14, — Kraków, Lenartowicza 12/4. 2372

FUTRO perskie używane sprzedam: Kraków, Arjańska 5, m. 2. 2346

TYSIĄCE FILATELISTÓW! otrzymało już ciekawy, bezpłatny komplet cenników Podawajcie adresy. Polski Dom Filatelistyczny — Warszawa, Marszałkowska 116 9668k

MATERJAŁ na płaszcz damski, oraz kupon na ubranie męskie sprzedam — Kraków, Arjańska 5/2. 2345

CZY WIECIE? że pasty do zębów, pudry, kremy, wazeliny — brylantyny, wody NAJTANIEJ — Hurtownia Kupców Polskich, — Kraków, Krupnicza 11. 2397

WAGA UCHYLNA sklepowa nowa — 15 kg marki — Caudr. do sprzedania „Elektro dynamo" Dunajewskiego 55. 422

PŁASZCZ UBRANIE brązowe, dobre, **KURTKĘ**, wielkość 50, sprzedam: — Kraków, Librowszczyzna 6/2, godz. 10—13. 2503

TYLKO przez Dom Komisowy, Plac Szczepański 2. Kraków — sprzedasz szybko i **KORZYSTNIE.** 2505

PIANINO piękne, krzyżowe, pancerne, sprzedam: — Kraków, Zwierzyniecka 9, m. 1. 2482

MASZYNĘ PISARSKĄ piecyk gazowy — sprzedam. Kraków, Adolf Hitler Platz 9/7. 2327

PERFUMY, wody kwiatowe, kremy, pasty i liksiry poleca: M. Wojtaszewski, Kraków, **GRODZKA 42.** 2373

WAGI dla aptek, złotników, laboratorjum, handlu, przemysłu dostarcza: „Centrala Wag", Kraków, Grodzka 15 (dawniej Wiślna 2). 2392

SILNIK elektr. Siemens 3 K. M., nowy, 1470 obr./min., — krótko zwarty — sprzedam: Kraków, tel. 102-24. 2359

TANIO sprzedamy: patefon, aparat fotograficzny, maszynę do szycia. — **UBRANIA**, sukienki: Komis, — **GRODZKA 42**, Kraków. 2383

ZNACZKI POCZTOWE Nowy wybór. Kraków. Adolf Hitler Platz 9, Pasaż. 2326

DLA PRZEMYSŁU klej NEO do reperacji worków, tkanin, obuwia: **HURTOWNIA** KUPCÓW POLSKICH, Kraków, Pawia 11. 2377

MŁYŃSKIE maszyny — oraz wszelkie przybory **GAZA** szwajcarska **PASY** transmisyjne, gurty, kubełki. Zakład budowy młynów, Kraków, Mazowiecka 35. Telefon: 102-44. 790

GALANTERJE, ZABAWKI itp. poleca firma „JOLA" Kraków św. Tomasza 10. 2334

WÓZEK dziecięcy głęboki i sportowy z budką, przedwojenne, sprzedam: Kraków, św. Sebastjana 16/28. prawa oficyna. 2448

SPRZEDAM maszynę do pisania. — Wiadomość: Kraków, Warszawska 14, m. 6, wieczór 7½. 2449

TEKI, portfele, portmonetki, — torebki skórzane i **TRWAŁE IMITACJE** M. Wojtaszewski, Kraków, Grodzka 42. 2374

PANTOFLE ciepłe, **KRAWATY**, szaliki, rękawiczki, **GRZEBIENIE** — M. Wojtaszewski, Kraków, Grodzka 42. 2384

DLA PRZEMYSŁU NEODUR wypróbowany środek do konserwacji pasów transmisyjnych: **HURTOWNIA** KUPCÓW POLSKICH, Kraków, Pawia 11. 2393

CZĘSTOCHOWSKIE listy i kupony — sprzedam Częstochowa, 7 kamienic 25. H. Otrąbek. 60k

PIANINO piękne, zagraniczne, pancerne, krzyżowe. sprzedam amatorowi. Kraków, Siemiradzkiego 17. m 1 161k

BUTELECZEK esencjonalnych dostarcza Skład Artykuły Szklane i Gospodarcze. Kraków, św. Agnieszki 1, telefon 186-49. 165k

OKAZJA! Kilim, srebro stołowe, — zegarek damski, mikroskop. aparat fotograficzny, parasol-laska: Kraków, Wielopole 10 — biuro. 2403

SZTYWNIK ryżowy, farbkę, proszki do prania szorowania, artykuły gospodarcze: **HURTOWNIA KUPCÓW POLSKICH**, Kraków, Krupnicza 11. 2376

SYPIALNIE JADALNIE GABINETY poleca okazyjne: Hala Meblowa, — Kraków. Grodzka 59. - 1812

MOTORY ELEKTRYCZNE, polerki, szlifierki wentylatory, — dmuchawy — od 0.25—5 K. M — Jednocześnie remontujemy i instalujemy. „Światłomotor" Kraków, św. Jana 13 1584

TAPCZANY, sypialnie, jadalnie, gabinety, oraz inne nowoczesne meble poleca Wytwórnia Mebli Kraków. **STAROWIŚLNA** 35 9634k

Sprzedaż okazyjna **OBRAZÓW, DYWANÓW MEBLI:** Kraków, Florjańska 8 sklep. 9552k

ZEGARKI, biżuterja sprzedaż kupno - poleca **CHWIŁKOWSKI** zegarmistrz-jubiler Kraków Florjańska 3 103

PIANINA, FORTEPIANY tanio poleca Świątek, — Kraków **STAROWIŚLNA** 12 7541

KOŁDRĘ, bieliznę mało używaną — sprzedam tanio: Kraków Smoleńsk 16/1a 12 i 4—5 67

ZEGARKI markowe oraz biżuterję poleca — **ST. CHWIŁKOWSKI**, Kraków, — Sławkowska 23. 731

FUTRO perskie, bardzo ładne, — tanio sprzedam Kraków. Karmelicka 17/9. 1218

SYPIALNIĘ jadalnię, tapczan gabinet. szafy — sprzeda: Magazyn Mebli, Kraków Kopernika 8. 1212

DLA PRZEMYSŁU pasta NCN do czyszczenia rąk, zmywa farbę: — **HURTOWNIA** KUPCÓW POLSKICH, Kraków, Pawia 11. 2394

SÓL biała, szara po cenach urzędowych HURTOWNIA KUPCÓW POLSKICH, magazyn Kraków, Pawia 11, telef. 222-81. 2395

ZUPY różne smaki, budynie, kostki bulionowe przyprawy do zup: **HURTOWNIA** KUPCÓW POLSKICH, Kraków, Krupnicza 11. 2396

ELEKTROLUX (odkurzacz elektryczny), Fotoaparat Veltix (Cassar 1:2.9) lakierki nowe 43 Nr., sprzedam okazyjnie. Arjańska 8, m. 9. 218k

SANKI WYJAZDOWE do sprzedania. Wiadomość: Dębski. Kraków. Kalwaryjska 34. 2437

Wydawnictwo „Goniec Krakowski" Kraków, Wielopole 1. — Telefon 206-11.